

ZAKLJUČEK REPUBLIŠKE MDA SLOVENSKE GORICE 80

Na svidenje prihodnje leto

Letošnje brigadirsko poletje je v ptujski občini zaključeno. Ob brigadirskem naselju v Dornavi je bila v soboto 23. avgusta sklepna slovesnost ob zaključku republiške mladinske delovne akcije Slovenske gorice 80. Razen bri-

gadirjev zadnje — četrte izmene letošnje akcije so se slovesnosti udeležili tudi številni predstavniki družbenega in javnega življenja občine Ptuj, predstavniki republiške konference ZSMS iz Ljubljane, predstavniki krajevnih

skupnosti, na območju katerih so čez poletje brigadirji pustili neizbrisne sledove dela, ter številni občani, brigadirji veterani in drugi, katerih delo je bilo od 1. junija naprej povezano z brigadirji.

Po krajšem, a zelo dobro pripravljeneš kulturnem programu brigadirjev je Ferdo Vajngerl, predsednik skupščine MDA SG 80 v slavnostnem govoru orisal delež brigadirjev pri izgradnji primarnega in sekundarnega vodovodnega omrežja na območju ptujске občine, ter poudaril predvsem tisti drugi del, ki ga je vsak od brigadirjev ponel v sebi domov, bogatejši za edinstveno šolo življenja, šolo samoupravljanja, kovačnico bratstva in prijateljstva. Ob koncu se je vsem brigadirjem tudi zahvalil za njihovo nesebično delo na manj razvitem območju in izrazil željo, da bi bili še številnejši na MDA Slovenske gorice 81.

V imenu vseh KS, na območju katerih so brigadirji delali, se je zahvalil Ivan Smole, predsednik sveta KS Majšperk. Brigadirjem pa se je zahvalila tudi Dragica Voda, predsednica občinske konference ZSMS v Ptuj. Po tem, ko so najzaslužnejšim brigadirjem in zunanjim sodelavcem podelili udarniške značke in priznanja, je po krajšem predgovoru letošnje MDA SG 80 zaključil Geza Farkaš, član sekretariata predsedstva republiške konference ZSMS. Se zadnjič je zadel gromki brigadirski ZDRAVO, za tem pa so ob intonaciji državne himne spustili letošnje zastavo akcije.

M. Ozmec

Pred zaključkom letošnje MDA Slovenske gorice 80 so se brigadirji zadnjič zbrali ob brigadirskem domu, da skupaj s številnimi gosti in domačini proslavijo svoj velik uspeh.

USPELA MEDNARODNA PRIREDITEV V HAJDOŠAH

Nagrada Ptuj v Avstrijo

Prireditve ob letošnjem prazniku občine Ptuj smo sklenili z odlično pripravljenim in izvedenim mednarodnim tekmovanjem v kartingu za nagrado Ptuj, ki so ga člani in športni funkcionarji AMD Ptuj izvedli to nedeljo na kartodromu v Hajdošah pod pokroviteljstvom delovnih organizacij Perutnina in MIP.

Prek 3000 gledalcev je videlo izredne vožnje mojstrov kartinga iz Avstrije, Zvezne republike Nemčije, Madžarske, Češkoslovaške in Jugoslavije, ki so se pomerili v peterboju reprezentanc v kategoriji do 125 ccm in odprti mednarodni dirki v kategoriji do 100 ccm. Po napetih in ostrih vožnjah so v peterboju slavili tekmovalci iz Avstrije pred Madžarsko, Zvezno republiko Nemčijo, Češkoslovaško in Jugoslavijo, od tekmovalcev pa so se najbolj izkazali Gunter Lehnert (ZRN) ter Franz Krainer in Anton Klaus iz Avstrije. Od Jugoslovancev se je najbolj odrezal Mirko Živec s petim mestom in zmago v četrti vožnji.

Odprto mednarodno dirko je zanesljivo dobil avstrijski državni prvak Udo Fuchs, ki je zmagal v vseh treh vožnjah. Drugi je Miran Novak, tretji Anton Rotar, četrti Jure Bitenc in peti Milan Muhič — vsi Jugoslavija. Tekmovalci AMD Ptuj so osvojili osmo mesto (Uroš Langerholc), dvanajsto (Armando Hvala) in osemnajsto (Dušan Korošec — z dvema odstopoma).

Prireditve je odlično uspeła tako po tekmovalni kot tudi organizacijski plati. Več o prireditvi pa v prihodnji številki!

I. kotar

Mojstri kartinga so navdušili

(foto B. Rode)

Priprave na dan vojne mornarice

Letošnje prireditve ob praznovanju Dneva jugoslovanske vojne mornarice, pomorstva in rečnega ladjarstva se bodo odvijale predvsem na območju slovenskega dela jadranske obale, to je v Kopru, Izoli, Piranu in Portorožu. Pripravljen je obširen program prireditev, ki ga na kratko povzemamo.

Uvodoma je treba povedati, da nastajanje naših vojaških pomorskih enot začneja že junija 1942, ko je bil ustanovljen minerski odred, vendar je jugoslovanska vojna mornarica izbrala za svoj praznik 10. september v spomin, ko je bil na ta dan leta 1942 ustanovljen »Odred vojne mornarice južne Dalmacije«. Ta datum praznujemo kot DAN VOJNE MORNARICE IN POMORSTVA JUGOSLAVIJE, s tem je dan poudarek splošnemu prazniku morja in naše domovine kot pomorske države.

V počastitev tega praznika je bilo v soboto, 23. avgusta v Kopru balkansko prvenstvo v jadranju, v nedeljo 24. avgusta pa v Izoli ribiški praznik. Glavne prireditve pa bodo od 6. septembra naprej. Tako bo na ta dan pomorski krst v Portorožu in Piranu, naslednji dan pa na Bledu začetek evropskega prvenstva v podvodni orientaciji. 8. septembra bodo v Portorožu odprli razstavo »25 let samoupravljanja Splošne plovbe Piran«, v pomorskem muzeju Sergej Mašera v Piranu pa bodo odprli razstavo TITO IN MORJE.

Pred samim dnevnim praznikom, 9. septembra bo slovesen prihod ladij Jugoslovanske vojne mornarice v Piran in Portorož, zvrstila se bodo predavanja o JVM po osnovnih in srednjih šolah obalnega območja, predsedniki skupščin obalnih občin bodo priredili sprejem za predstavnike JVM, ob 20-letnici Višje pomorske šole v Portorožu bodo odprli kabinet za meritev in računalniške terminala; zvečer pa bo svečana osvetlitev ladij in promenadni koncerti v vseh treh obalnih mestih, prikazovanje filmov o JVM, v Portorožu pa bo podelitev »Plavega traku« Vjesnika.

O programu nadaljnjih prireditev bomo poročali v naslednji številki.

Samoupravljanje moč ljudskih množic

Medobčinska zveza ZKS za Podravje in Pomurje sta organizatorja razstave O ŽIVLJENJU IN DELU EDVARDA KARDELJA. Svečana otvoritev razstave bo v ponedeljek, 1. septembra ob 16. uri v Domu JLA v Mariboru.

Ob otvoritvi razstave bo govoril FRANC ŠETINC, sekretar predsedstva CK ZK Slovenije; pesmi revolucije in boja pa bo zapel mladinski pevski zbor iz Maribora. Razstava bo odprta do 20. septembra.

IZ VSEBINE

- Skupni interesi za razvoj občine (stran 2)
- Bomo pridelali dovolj sladkorne pese (stran 5)
- Složno delo kronano z uspehom (stran 6)
- Ne ohranjamo zato, da bi uničevali (stran 7)
- Planinski tabor (stran 8)

Stvarno in usklajeno

Pred nami je mesec september, mesec, ko bomo morali izpeljati javno razpravo o vsem tistem, kar bomo in moramo v naslednjem petletnem obdobju uresničiti. Pogoj za to, da bomo tisto, kar si bomo v plane za naslednje srednjeročno obdobje zapisali — je, da bodo naši načrti kar najbolj stvarni, medsebojno usklajeni in predvsem usklajeni z našimi dejanskimi možnostmi.

Javna razprava o osnutkih temeljnih planov v bistvu ne pomeni klasične javne razprave, da bi zbirali vse pripombe, želje in potrebe posameznih dejavnosti, območij in organizacij v novem srednjeročnem obdobju, saj smo spisek želja že napravili in iz njega potegnili najpomembnejše ter vgradili v osnutke planov, temveč gre v tej javni razpravi za konkretno opredelitev nalog, temelječih na dejanskih materialnih sredstvih in jasno opredeljenih obveznostih vseh nosilcev, ker le to zagotavlja njihovo uresničitev.

Gre torej za dogovarjanje kot fazo priprave končnega dogovora, v katerem sodelujejo vsi udeleženci, opirajoč se na pobude delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbeno-političnih organizacijah, delegatskih skupščinah in samoupravnih organih. Vsak tak dogovor pa mora biti podprt in razčlenjen v samoupravnih sporazumih o temeljnih planov, ki ga mora imeti vsak nosilec planiranja od temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti navzgor.

Prav pri tem pa je najpomembnejše usklajevanje. Velja opozoriti, da so bili doslej bolj aktivni pri usklajevanju porabniki sredstev, mnogo premalo pa tisti, ki neposredno ustvarjajo novo vrednost. To nas tudi opozarja, da smo pri uresničevanju svobodne menjave dela šele za začetku. Zaradi tega je tudi namen javne razprave in usklajevanja, da planski dokumenti ne bodo enostranske želje in potrebe izvajalcev, temveč morajo biti dogovor med izvajalci in uporabniki o vrsti, kakovosti in obsegu programa dela ali storitev in o sredstvih, ki so potrebna za izvedbo teh nalog.

V novem srednjeročnem obdobju lahko računamo s precej nižjim naraščanjem proizvodnje, v Sloveniji za okrog 3 odstotke, v ptujski občini sicer nekoliko višje, vendar je to še vprašljivo glede na kasnitev nekaterih novih proizvodnih zmogljivosti. Če hočemo naše gospodarstvo ustaliti, potem nujno moramo zavreti na čezmerni porabi in inflaciji temelječ dosedanj razvoj, ki nam je prinesel vrsto težav, ki nas opozarjajo, da s takšno prakso ni mogoče več naprej.

Sedanji problemi v preskrbi, zlasti z nekaterimi osnovnimi živili in potrebščinami, so tudi odraz neobvladanih gibanj v proizvodnji, ko na inflaciji grajena potrošnja nenehno ruši skladnost med ponudbo in povpraševanjem. Prav zato mora biti naraščanje proizvodnje v novem srednjeročnem obdobju podrejeno politiki stabilizacije. To pomeni, da mora biti zasnovan na kakovostnih dejavnostih razvoja, na naraščanju produktivnosti dela, večji uporabi znanja, predvsem pa opri na lastne materialne možnosti.

Ceprav je v sedanjih razmerah težko zagotoviti kvaliteto planiranja, vendar je oporota na dejanske materialne možnosti edina pot, ki lahko da trajnejše rezultate. To zahteva v naslednjih dneh od vseh nas izredno pospešeno delo, zahteva polno angažiranost samoupravnih nosilcev planiranja in odgovornost družbenopolitičnih organizacij kot nosilcev javne razprave.

FF

VINKO HAFNER OBISKAL OBČINI ORMOŽ IN PTUJ

V torek, 26. avgusta je predsednik sveta Zveze sindikatov Slovenije VINKO HAFNER s sodelavci obiskal občino Ormož. V Tovarni sladkorja so ga pričakali predstavniki te OZD in družbenopolitičnega življenja občine Ormož. Skupaj z njimi si je gost ogledal tovarno, nato pa se je z gostitelji pogovarjal o problemih in uspehih novozgrajene tovarne in o gospodarskih gibanjih v občini. Gostje so si ogledali še ormoško vinsko klet in se v pogovoru ustavili ob nekaterih perečih problemih vinogradništva.

Popoldne pa se je Vinko Hafner ustavil še v Ptuj, in se pogovoril o aktualnih vprašanjih. Podrobneje o obeh obiskih bomo poročali v naslednji številki.

JB

Javna razprava o srednjeročnih planih

Pred nami je razprava o osnutku plana za razvoj republike in občin v naslednjem srednjeročnem obdobju od 1981 do 1985, torej razprava o osnutku dokumenta, v katerem je globalno razvoj načrtan, v marsičem pa še nedorečen in ga bo treba v javni razpravi dopolniti.

Nosilci te razprave v združenem delu so sindikalne organizacije, v krajevnih skupnostih pa organizacije socialistične zveze. V družbeni dogovor bo vnešeno le tisto, kar bo imelo realne osnove. Predvsem na področju interesnih skupnosti je veliko potreb, želja, vendar so člani predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Ptuj, na seji 20. septembra poudarili, da je boljše planirati skromnejše, pa tak plan doseči, kot pa vnašati vanj le šopek želja. To, kar je načrtano v osnutku bi morali doseči, če hočemo napredovati in zagotoviti vsaj 5-odstotno rast družbenega proizvoda. Če pogledamo investicije naših delovnih organizacij vidimo, da bo načrtano rast družbenega proizvoda vsaj v začetku srednjeročnega obdobja težko doseči, zato pa bomo morali to rast zagotoviti z večjo produktivnostjo dela, z boljšim izkoriščanjem obstoječih kapacitet.

V sredo so na seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Ptuj zastavili akcijski program za to razpravo. Poudarili so koordinirano delo družbenopolitičnih organizacij, sodelovanje z medobčinsko gospodarsko zbornico, društvom ekonomistov, skratka vseh ustanov in organizacij ter posameznikov. Razprava o tem osnutku mora biti končana ob koncu septembra.

VK

O DELU KB MARIBOR

Poslovanje s prebivalstvom

Za letošnje prvo polletje je značilno neugodno gibanje sredstev prebivalstva, saj so ta dosegla oz. presešla stanje ob koncu lanskega leta šele v mesecu juniju in še to je v precejšnji meri posledica devalvacije dinarja. Z devalvacijo se je dinarska vrednost hranilnih vlog v devizah avtomatsko povečala za približno 30 odstotkov, v skupni masi vseh sredstev prebivalstva pa to povečanje predstavlja okrog 10 odstotkov. Tako so sredstva prebivalstva konec junija bila za 12 %, realno pa le za 2 % večja kot ob koncu lanskega leta.

Dinarska sredstva občanov so v primerjavi s stanjem ob koncu lanskega leta porasla le za 61 milijonov din, kar je samo 7,7 % načrtovanega letnega prirasta. Pri žiro računih, vezanih hranilnih vlogah in deponiranih sredstvih za pretekli leta pa je stanje ob koncu letošnjega polletja celo nekoliko nižje kot je bilo ob koncu lanskega leta. Vzrok temu je prav gotovo v počasnejši rasti osebnih dohodkov, obenem pa hitrejša rast cen in s tem življenjskih stroškov, kar dejansko pomeni realno zmanjšanje osebnega dohodka.

Kreditni prebivalstvu so ob koncu prvega polletja znašli 2.282.000.000 din, kar je za 4 odstotke več kot ob koncu lanskega leta. Pri potrošniških in drugih kreditih je stanje precej nižje kot je bilo ob koncu lanskega leta, posebno močan porast pa je pri kreditih za stanovanjsko in komunalno gradnjo in delno pri kreditih za pospeševanje gospodarske dejavnosti.

- u

SLOVENSKA BISTRICA

Analiza šestmesečnega poslovanja

V večini delovnih organizacij na območju občine Slov. Bistrica so se sindikati aktivno vključili v ocenjevanje gospodarjenja v letošnjem prvem polletju. Ob tem so največ pozornosti posvetili tudi razpravam o temeljnih plana razvoja občine za obdobje 1981—85, povezano z osnutkom teleja plana za lastno delovno organizacijo.

Analiza je pokazala, da so v letošnjem prvem polletju skoraj v vseh delovnih organizacijah dobro gospodarili in so tudi dosegli načrtovane dohodke. Vzpodbudno je tudi dejstvo, da so presegli tudi planiran izvoz.

V. Horvat

Odslej tudi občinski raziskovalni program

Pri raziskovalni skupnosti občine Ptuj so v prvih šestih mesecih letošnjega leta usmerili svojo aktivnost zlasti na vzpodbujanje in uveljavljanje raziskovalnega dela, na osnovi sprejetega programa pa tudi k popularizaciji množične inventivne dejavnosti v delovnih organizacijah. Tako so bila tudi prizadevanja, da bi vsi nosilci planiranja vključevali v svoje programe raziskovalno in razvojno dejavnost v obdobju, ko se pripravljamo za naslednje srednjeročno dejavnost.

Pri usmeritvah bodočega razvoja občinska raziskovalna skupnost ni mogla izhajati iz trenutnih razmer, ker doslej v občini nismo imeli svojega programa in tudi sredstev nismo združevali za te namene v občini. Pri snovanju dokumentov za naslednjih pet let je seveda potrebno začeti pri temeljih, to je odločiti se — kakšen naj bo občinski program na področju raziskav za katerega bomo v občini tudi združevali sredstva, iz kakšnega vira, kdo naj bodo nosilci posameznih raziskovalnih nalog in podobno.

V okviru skupnosti so morali prav zato pripraviti več posvetovanj z nosilci planiranja in občinskimi izvršnimi svetovi, na njih so o navedeni problematiki obširneje spregovorili in posamezna vprašanja tudi delno rešili, naloge vsebinsko opredelili ter se že začeli pogovarjati z možnimi izvajalci posameznih nalog. Tu gre predvsem za naloge kot sta sprememba strukture gospodarstva v dolgoročnem obdobju v občini in socialna raziskava prebivalstva z vidika prestrukturiranja kmetijske proizvodnje.

Na področju pospeševanja inovacijske dejavnosti v ptujski občini smo izvedli posebno anketo v delovnih organizacijah iz katere je bilo moč zaslediti, da smo sicer za to področje veliko storili, vendar še vse premalo, da bi postala inventivna dejavnost sestavni del slehernega delovnega procesa. Potrebno bo več povezanosti s tistimi, ki jo imajo že razvito, pa tudi večje sodelovanje tako imenovanih vodilnih struktur in družbenopolitičnih organizacij v združenem delu. Letošnje stabilizacijsko leto je še toliko večja priložnost, da še v večji meri kot doslej uporabimo svoje znanje.

mš

Jubilej Perutnine Ptuj

Delavci Mesokombinata PERUTNINA Ptuj praznujejo letos 75. obletnico obstoja podjetja. Ob tem pomembnem jubileju je te dni izšla lična knjižica, ki so ji dali naslov „30 let samoupravljanja 75 let kvalitete“.

V besedi, predvsem pa v sliki, saj je objavljeno kar 80 barvnih fotografij, so prikazani izjemni uspehi tega kolektiva. Naj ob tem ponovimo uvodni sestavek iz knjižice:

„Perutnina Ptuj je specializirana delovna organizacija za proizvodnjo perutninskega mesa in reprodukcijskega materiala, in je med vodilnimi v Jugoslaviji. V delovni organizaciji so zajete vse faze proizvodnega procesa. Sestavlja jo 7 temeljnih organizacij združenega dela in delovna skupnost skupnih služb.“

Stopnja razvoja gospodarske rasti se je v zadnjih 15 letih gibala v razponu med 10 in 15 odstotki, kar je nad povprečjem občine in republike. Proizvodnja perutninskega mesa se je v tem času povečala 15 krat, število zaposlenih pa 3 krat ob znatno izboljšani kvalifikacijski strukturi.

Ob velikih jubilejih, 75-letnici obstoja delovne organizacije in 30-letnici delavskega samoupravljanja, želimo, da bi naše delo zadovoljilo kupce in potrošnike po vsej Jugoslaviji in zunaj nje.

K temu samio še podatke, ki ilustrira hiter razvoj v zadnjih petih letih: Leta 1975 je imela Perutnina 860 zaposlenih delavcev, letos pa 1.379, povečanje za 60 odstotkov. Celotni prihodek je leta 1975 znašal 1.100 milijonov dinarjev, letos pa bo 5.250 milijonov dinarjev ali povečanje za 477 odstotkov.

Tudi za naslednje srednjeročno obdobje smelo, vendar realno načrtujejo nadaljnji razvoj. Med drugim bodo zgradili novo farmo brojlerskih staršev, farmo brojlerjev in povečali zmogljivosti valilnice.

F

Korak naprej pri uveljavljanju načela delitve po delu in rezultatih

Delitev dohodka, to je zelo priljubljena, pa tudi „vroča“ tema pogovorov, še posebej takrat, ko gre za osebnih dohodke. V letošnji jeseni bomo podpisali dva družbena dogovora, prvi je družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev za osebnih dohodke in skupno porabo in drugi družbeni dogovor o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog. Oba bosta seveda v javni razpravi in to je priložnost, da se vse pripombe na dosedanje nagajevanje strnejo in če so upravičene, seveda upoštevajo pri oblikovanju teh samoupravnih aktov, za nagajevanje po delu.

Nosilci razprave so organizacije in organi sindikata na vseh ravneh, od osnovnih organizacij sindikatov in temeljnih organizacij, preko konference osnovnih organizacij in koordinacijskih odborov v sestavljenih organi-

zacijah. Namen te razprave je ta, da delavci ocenijo, koliko je v njihovih sredinah uveljavljeno načelo delitve po delu in rezultatih dela in podajo pripombe, predloge, stališča. Teh bo najbrž kar precej. Do 30. septembra morajo občinski sindikalni sveti oceniti vsebinski in organizacijski potek razprave, usklajenost na občinski ravni in se opredeliti do predlaganih pripomb. Komisija udeležencev družbenega dogovora bo v desetih dneh po prejemu pripomb izdelala predlog obeh družbenih dogovorov in jih posredovala v dokončen sprejem organom udeležencev družbenega dogovora.

Tudi na seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov je tekla beseda nekoliko tudi o osnutkih obeh družbenih dogovorov, predvsem pa o pripravi na javno razpravo. Člani predsedstva so samo opozorili na nekatere nejasnosti in pomanjkljivosti v osnutku. Tako so

se dotaknili nekaterih nejasnosti v besedilu, kot na primer... če bomo... (če!),... ko bo gospodarska zbornica pripravila... (kar bi menda morali imeti že v rokah) in podobno. Ustavili so se tudi že ob nekaterih čisto konkretnih problemih, ki jih bodo že premlili v javni razpravi, na primer pri vrednotenju minulega dela, novih kazalnikov, ki jih bomo uporabljali pri oblikovanju sredstev za osebnih dohodke in skupno porabo...

Razpravo so sklenili s sklepom, da morajo pred razpravo v osnovnih organizacijah o osnutku dogovorov razpravljati v občinskih sindikalnih odborih, da morajo le-ti v roku, to je do 20. septembra poslati poročila o poteku in vsebini razprave občinskemu sindikalnemu svetu in da se mora čimprej sestati svet za vprašanja delitve dohodka in osebnih dohodkov. Slednjega so že sklicali.

vk

OSNUTEK DOGOVORA O TEMELJH DRUŽBENEGA PLANA OBČINE PTUJ

SKUPNI INTERESI ZA RAZVOJ OBČINE V OBDOBJU 1981—85

Zbori skupščine občine Ptuj bodo na ločenih sejah 4. in 8. septembra obravnavali osnutek dogovora o temeljih družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1981—1985. Ta pomemben dokument bo vseboval naloge nosilcev planiranja v občini, v njem bodo opredeljeni elementi za samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje o temeljih planov, ki morajo biti usklajeni z ustreznimi sporazumi.

Osnutek dogovora v posameznih konkretnostih še ne temelji na usklajenih samoupravnih sporazumih o temeljih planov nosilcev planiranja, saj je večina teh sporazumov šele v fazi oblikovanja oz. usklajevanja. Prav zato bo v javni razpravi osnutek doživel vrsto sprememb in dopolnitev, kajti vsako določilo bo moralo imeti ustrezno samoupravno podlago v mejah realnih materialnih možnosti.

Osnutek, ki je predložen delegacijam za zbornice občinske skupščine in dan v javno razpravo po družbenopolitičnih organizacijah, je pripravil izvršni svet skupščine občine Ptuj s pomočjo delovnih skupin za razna področja dejavnosti, v skladu s smernicami za pripravo družbenega plana in analizo razvojnih možnosti občine. Ta dva dokumenta sta bila sprejeta že lani. Vendar so letošnji stabilizacijski ukrepi, zaščrti v resoluciji o izvajanju družbenih planov narekovali nove usmeritve za pripravo srednjeročnih planov. Ti morajo v celoti upoštevati stabilizacijsko naravnost v novem srednjeročnem obdobju, ki se mora kazati zlasti v zmernejši gospodarski rasti in zaposlovanju, v omejitvi uvoza in zadolževanja v tujini, v zaostajanju vseh oblik porabe za rasto družbenega proizvoda, preusmerjanju gospodarstva in naložb v intenzivno proizvodnjo namenjeno izvozu itd.

Prav zaradi tega se številni nosilci planiranja pri oblikovanju svojih planskih dokumentov s težavo prilagajajo novo nastalemu položaju v gospodarstvu in načrtujejo svoj razvoj na nerealnih finančnih virih. Zato bo izvršni svet SO Ptuj v času usklajevalnega postopka vztrajal, da nosilci planiranja načrtujejo svoj razvoj na realnih možnostih, opredeljenih v globalnih bilancnih usmeritvah. Dogovorjene razvojne cilje in usmeritve v občini, ki so odločilnega pomena za nadaljnji skladen razvoj in krepitev materialne osnove združenega dela.

ZNAČILNOSTI IN USMERITVE

Predloženi osnutek dogovora v prvem poglavju opredeljuje glavne razvojne usmeritve za naslednje 5-letno obdobje, ki so v primerjavi z analizo razvojnih možnosti občine znatno skromnejše. To velja zlasti za rast družbenega proizvoda, ki je ocenjen po povprečni letni stopnji 5,7 odstotka (v SRS do 3 % letno), kar bo glede na znatno zaostrene pogoje gospodarjenja in kasneje povečan nekaterih novih proizvodnih zmogljivosti potrebno še nekoliko zmanjšati.

Pri ustvarjanju in razporejanju dohodka bodo podpisniki zagotovili najmanj 10 odstotkov počasnejšo rast osebnih, skupne in splošne porabe od rasti družbenega proizvoda, medtem ko bi za pospešeno reševanje problemov na področju gospodarske infrastrukture sredstva za te namene lahko rasla nekoliko hitreje.

Na področju gospodarskih odnosov s tujino so zaščrti le glavni cilji hitrejšega naraščanja izvoza od uvoza, za 2 %, medtem ko konkretnih obveznosti posameznih OZD še ni bilo moč opredeliti, ker še niso dodelani njihovi plani. Prav gotovo pa bomo tudi v ptujski občini morali znatno povečati delež pri zmanjšanju trgovinskega primanjkljaja Slovenije s tujino.

Pri konkretnih nalogah, ki so odločilnega pomena za razvoj gospodarstva občine, so v dogovoru naštetih le tisti nosilci razvoja, ki načrtujejo večja vlaganja v širjenje svojih proizvodnih zmogljivosti in pri tem računajo na znatna bančna in združena sredstva. Tu je načrtovana najpomembnejša naložba v TGA Kidričevo za zgraditev nove elektroizole aluminija, ki pomeni prestrukturiranje gospodarstva občine in tudi Slovenije zelo pomemben delež, zato je navedena investicija širšega gospodarskega pomena v SRS in jo obravnava tudi osnutek dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije.

Tudi Kmetijski kombinat Ptuj in Meso-kombinat Perutnina na področju kmetijske predelave in proizvodnje prevzemata zahtevne razvojne naloge, saj ima proizvodnja hrane tako v občinskem kot tudi v republiškem razvojnem konceptu prednostno mesto. Zavoljo razmeroma skromnih finančnih virov so kljub ugodnim prirodnim pogojem zastavljene razvojne cilje pod vprašanjem (melioracije, nakup zemljišč, investicije v povečanje proizvodnje itd.).

Tako izvršni svet kot drugi podpisniki dogovora se tudi obvezujejo, da bodo povečali aktivnosti za pridobitev novih proizvodnih zmogljivosti v ptujsko občino, za kar bodo zagotovili tudi ustrezne prostorske in druge pogoje.

Glede razvoja stanovanjskega gospodarstva, gospodarske in komunalne infrastrukture izvršni svet opozarja, da so še vedno precej nedorečeni viri financiranja teh dejavnosti. Pri tem ocenjuje, da vlaganja za te namene lahko naraščajo skladno z rastjo družbenega proizvoda, hitreje pa le z večjim angažiranjem sredstev občanov za te potrebe. Zato je nujno, da načrtovalci razvoja na tem področju sestavijo prednostni red tistih nalog, ki so širšega pomena za razvoj gospodarstva (urejanje zemljišč, ceste, energija) ali za večje število občanov (voda ipd.).

Na področju družbenih dejavnosti (skupna poraba) izvršni svet ocenjuje, da načrtujejo razvoj čez materialne možnosti gospodarstva, pri tem pa, da bi razbremenili gospodarstvo, načrtujejo nekatere nujne naložbe iz sredstev občanov. Pri urejanju prostora in varstva okolja pa ostajajo nekatere naloge nedoločene, zlasti glede lokacij in površin, kar bo treba še dodati.

Izvršni svet SO Ptuj sedaj ponovno preverja in ocenjuje globalne okvire možnega razvoja v naslednjem planskem obdobju z vidika sedanjih ocen gospodarskih tokov. Sedanji računi namreč kažejo, da bomo tudi materialne okvire možnega razvoja še znižali, zato bo izvršni svet še pred začetkom razprave o osnutku dogovora o temeljih družbenega plana občine Ptuj in o osnutkih samoupravnih sporazumov o temeljih planov SIS. Sedaj so praktično predlogi osnutkov dogovora in samoupravnih sporazumov še neusklajeni, bolj načrti želja, zato se bo izvršni svet polno angažiral pri usklajevanju teh planskih dokumentov.

Izvršni svet SO Ptuj bo vsem nosilec planiranja tudi sproti sporočal svoje pripombe in stališča. Gre za to, da si vsi nosilci planiranja in drugi družbeni dejavniki prizadevamo, da si bomo za naslednje plansko obdobje zaščrtli kar najboljši, stvarnim materialnim možnostim najustrežnejši razvoj. Prednostne naloge pa bodo morale biti izraz volje večine občanov.

(Povzetek obrazložitve osnutka dogovora)

SKUPNI RAZVOJNI NAČRT PODRAVSKIH OBČIN

Za pospeševanje razvoja agroživilstva

V osnutku dogovora o skupnih temeljih plana udeležencev za razdobje 1981—85 na območju skupnosti podravskega občin, ki je do konca septembra v javni razpravi, ima pomembno mesto področje kmetijstva in sploh proizvodnja hrane. Udeleženci dogovora se obvezujejo, da bodo za pospeševanje agroživilstva izvajali naslednje skupno dogovorjene naloge:

Skupščine občin Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica bodo do konca leta 1981 uskladle odloke, ki se nanašajo na melioracije in komasacije z namenom, da se zagotovi enotne kriterije za namembnost zemljišč in za odkup zemljišč v te namene. Prav tako bodo uskladle tudi višino prispevkov za spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč.

Organizacije združenega dela in kmetijske zadruge bodo v razdobju 1981—85 zagotavljale letno naslednje količine sladkorne pese: SOZD TIMA Maribor 33.050 ton, KK Ptuj 36.000 ton, KK Jeruzalem Ormož 44.700 ton, KZ Ptuj 26.800 ton in KZ Slov. Bistrica 384 ton, skupno torej 140.934 ton sladkorne pese letno.

Glede proizvodnje pšenice, koruze in oljarice pa so se OZD z območja podravskega občin obvezale, da bodo letno proizvedle 13.970 ton pšenice, 53.334 ton koruze in 1.505 ton oljarice. Od tega SOZD TIMA Maribor 5.120 ton pšenice, 9.710 ton koruze in 772 ton oljarice; KK Ptuj 4.500 ton pšenice, 31.140 ton koruze in 700 ton oljarice; KK Jeruzalem Ormož pa 4.350 ton pšenice, 12.484 ton koruze in le 92 ton oljarice.

Vse navedene OZD bodo tudi podprejali sestavo kolobarjenja živinorejski proizvodnji, proizvodnji krušnih žit in sladkorne pese.

Dodatne količine žitaric in krmlinskih rastlin bosta KK Ptuj in SOZD TIMA Maribor pridobivala z usposabljanjem manj kakovitih in opuščeni kmetijskih zemljišč in s skupnim nastopanjem tudi zunaj svojih območij. V ta namen bosta obe OZD najkasneje do konca leta 1981 sprejeli samoupravni sporazum o izvajanju skupnih aktivnosti na področju sovlaganj v drugih območjih in republikah.

Zaradi tehnoloških, ekoloških, organizacijskih in tržnih dejavnikov bodo kmetijske, trgovske in druge organizacije združenega dela združevale sredstva za zgraditev novih skupnih proizvodnih zmogljivosti za predelavo mesa, sadja, povrtnine, oljarice in bioloških odpadkov ter za zgraditev skladišč za krompir in žitarice. Agrokombinata Lenart in Maribor, KK Ptuj, Jeruzalem Ormož in Slov. Bistrica se bodo ustrezno poslovno povezali z Agrotehniko Ljubljana, Jeklotehno Maribor, in MIP Ptuj, da bi zagotovili normalno oskrbo z reprodukcijskim materialom, kmetijsko mehanizacijo, nadomestnimi deli ter servisiranju kmetijske mehanizacije.

Skupščine skupnosti podravskega občin bodo skupaj s kmetijskimi zemljiškimi skupnostmi izvajale aktivnosti, da bodo do konca leta 1981 izdelane agro karte, da bodo na podlagi le-teh opredelile zaščito kmetijskih zemljišč.

Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo Ptuj, Kmetijski zavod Maribor in Tovarna sladkorja Ormož bodo do konca leta 1981 sklenile samoupravni sporazum o usklajenem izvajanju kmetijske pospeševalne službe. Vse kmetijske zadruge, ki izvajajo to službo bodo s samoupravnim sporazumom uskladle pristop in

način delovanja. V ta namen se bodo ustrezno povezale tudi občinske SIS za pospeševanje kmetijstva, ki bodo preučile možnosti solidarnostnega združevanja sredstev za financiranje pospeševalne službe v KZ.

SOZD TIMA Maribor, KK Ptuj in KK Jeruzalem Ormož bodo po kmetijskih združenih pospeševalni razvoj tržno usmerjene zasebne kmetijske proizvodnje na osnovi združevanja dela, sredstev in zemlje. KZ bodo tudi spodbujale ustanavljanje kmetijskih proizvodnih skupnosti. Navedene OZD ter Kreditna banka Maribor in medzadružna zveza za Podravje bodo pri zagotavljanju materialne osnove za razvoj zasebnega kmetijstva prednostno obravnavale ustrezne kmetijske proizvodnje na grčevnatih območjih, predvsem živinorejo.

Za zagotovitev materialne osnove pospeševanja razvoja primarne kmetijske proizvodnje ter proizvodnje in distribucije hrane bodo SOZD TIMA, KK Ptuj in KK Jeruzalem Ormož ter izvršni sveti skupnosti podravskega občin sklenili z večjimi potrošnimi centri samoupravni sporazum o oblikovanju skupnega investicijskega sklada. Navedene OZD bodo z večjimi potrošnimi centri sklenile tudi samoupravne sporazume o sovlaganjih v razvoju živinoreje in proizvodnje mesa, mleka, mesnih in mlečnih izdelkov. Pobudnik te aktivnosti bo Medobčinska gospodarska zbornica za Podravje.

Nakazali smo le nekaj skupnih nalog, zapisanih v osnutku dogovora o skupnih temeljih plana udeležencev za razdobje 1984—85 na območju skupnosti podravskega občin.

— u

JAVNA RAZPRAVA O OSNUTKU DRUŽBENEGA DOGOVORA

Skupne osnove za povračilo stroškov

Poleg dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, so sindikati nosilec javne razprave tudi o osnutku DRUŽBENEGA DOGOVORA O SKUPNIH OSNOVAH ZA POVRAČILO STROŠKOV, KI SO JIH IMELI DELAVCI PRI OPRAVLJANJU DOLOČENIH DEL IN NALOG. Tudi tu so podpisniki Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije in Izvršni svet skupščine SR Slovenije.

Namen tega družbenega dogovora je, da bi delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela lahko enotno opredelili stališča in skupne osnove za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog za OZD, delovne skupnosti in druge uporabnike družbenih sredstev. Udeleženci družbenega dogovora se bodo sporazumeli o skupnih osnovah le za nekatere pomembnejše stroške kot so: povračilo stroškov za hrano — dnevnica, povračilo stroškov za prenočitve in povračilo stroškov za prevoz (službena potovanja, na delo) in povračilo stroškov za ločeno življenje in za druge primere. Tudi glede ostalih povračil stroškov, ki jih imajo delavci pri opravljanju določenih del in nalog v TOZD, in ki jih urejajo v svojih samoupravnih aktih (izdatki za varstveno in delovno obleko ipd.), bodo udeleženci dogovora vztrajali pri uresničevanju načel, dogovorjenih v tem družbenem dogovoru.

Udeleženci družbenega dogovora se bodo zavzemali, da bodo delavci v TOZD pri določanju pogojev in načina priznavanja povračil v samoupravnih splošnih aktih uredili ta vprašanja tako, da bo delavec upravičen do povračila stroškov le takrat, kadar so potrebna za izvršitev

določene naloge ali dela. Višina povračil teh stroškov zavisi od narave dela ali naloge in naj ne bo višja od dejansko nastalih stroškov.

Taka določila so potrebna zaradi tega, ker so zneski za kritje teh stroškov v posameznih temeljnih organizacijah zelo različni. Po zbirlnih podatkih zaključnih računov se je povečal strukturni delež izplačil za dnevnice, terenske dodatke in druga povračila stroškov kar za 38 odstotkov v primerjavi z letom 1978. Tako so v letu 1979 znašali ti stroški nad tretjino sredstev, ki so jih OZD s področja gospodarstva namenile za razširitev materialne osnove dela ali skoraj 11 % izplačanih sredstev za čiste osebne dohodke.

V skladu z usmeritvami tega družbenega dogovora si bodo delavci v svojih samoupravnih splošnih aktih sami določili pogoje, osnove in merila za izplačevanje povračil stroškov. Udeleženci hkrati hkrati predlagajo, da delavci ne določajo konkretnih višin posameznih povračil stroškov, temveč naj v skladu z osnovami in merili iz samoupravnega splošnega akta to višino določajo delavski sveti TOZD ob sprejemanju letnih planskih aktov, izjemoma tudi med letom, če tako določijo v svojih samoupravnih splošnih aktih. Pri tem naj delavci zlasti upoštevajo dela in naloge ter pogoje, pod katerimi jih je delavec opravljal in na tej osnovi predvidijo tudi različno višino teh stroškov.

Nadalje v družbenem dogovoru predlagajo udeleženci, da poleg pavšalne povrnitve stroškov za prevoznih kilometrov lahko delavci v samoupravnem splošnem aktu upoštevajo večje ali manjše stroške od poprečnih v odvisnosti od nalog, ki jih delavec opravlja ali od prometnih razmer (vožnja po slabi makadamski cesti,

izraba gum, uporaba osebnega avtomobila, kjer ni moč potovati z javnimi prometnimi sredstvi itd.). Če se bodo družbena sredstva trošila v nasprotju z usmeritvami tega družbenega dogovora, bodo delavci izvajali potrebne ukrepe, zlasti pa bi naj organi samoupravne delavske kontrole izvajali učinkovito kontrolo, da bi preprečili neupravičena izplačila.

Pri uresničevanju vsebine družbenega dogovora imajo posebno pomembno vlogo sindikati, ki si bodo prizadevali, da se bodo ta stališča uresničevala v samoupravnih sporazumih in splošnih aktih TOZD. Izvršni svet skupščine SR pa bo zagotovil, da bodo pristojne organizacije in službe spremljale in objavljale posamezne vrste stroškov, za katere se bodo delavci dogovorili. Zavod SRS za statistiko bo spremljal rast cen in objavljaj vsake tri mesece poprečne stroške za prehrano in prenočevanje na službenem potovanju. Če bo povečanje posameznih poprečnih stroškov večje kot za 5 % v primerjavi s prejšnjim trimesečjem, bo v Uradnem listu SRS objavil nove zneske.

Ob objavi družbenega dogovora bodo objavljeni tudi podatki za pavšalna povračila stroškov, ki so potrebni za uresničevanje tega dogovora. Zavod SRS za cene bo spremljal cene elementov potrebnih za izračun prevoznega kilometra in jih objavljaj za osebni avtomobil srednje kategorije pod enakimi pogoji kot Zavod SRS za statistiko. Udeleženci družbenega dogovora bodo ustanovili tudi skupni organ, ki bo spremljal izvajanje tega dogovora in dajal po potrebi pojasnila o določilih tega dogovora in o predloženih vprašanjih predlagal skupna stališča.

(Po gradivu iz Sindikalnega poročevalca št. 6)

ZAČETEK JAVNE RAZPRAVE V ORMOŠKI OBČINI

Občinski samoprисpevek — edina pot do novih šolskih prostorov

Več kot očitno je, da v Ivanjkovcih potrebujejo novo šolo, saj so ljudje vse bolj nezadovoljni z vsakodnevnim »potovanjem« svojih otrok v oddaljene osnovne šole v drugih krajevnih skupnostih. Tudi prizidek pri osnovni šoli v Veliki Nedelji je za nemoten pouk več kot potreben, z rešitvijo problema osnovnošolskih prostorov v samem Ormožu pa tudi ni mogoče več odlašati. Za vse tri naloge, torej gradnjo prizidkov osnovnim šolama v Veliki Nedelji in na Hardeku, ter gradnjo nove osnovne šole v Ivanjkovcih, so potrebna znatna finančna sredstva, čeprav je omenjeni pristop k reševanju problema osnovnošolskih prostorov najcenejši. Ormoška občina je ena redkih v SR Sloveniji, ki še nima občinskega samoprисpevka in prav s pomočjo prostovolj-

Lipa ob hardeški šoli bo morala odstopiti mesto prizidku

nih prispevkov občanov bo v naslednjih letih ta pereč problem ormoške občine mogoče rešiti, seveda bo poleg tega prispevka potrebno najeti še kredit pri Republiški izobraževalni skupnosti.

Temeljite priprave, ki so trajale že lep čas, prehajajo te dni v zaključno fazo. V vseh delovnih sredinah in krajevnih skupnostih bo od 25. avgusta do 25. septembra potekala javna razprava in izoblikovala se bodo konkretna stališča, kar bo vodilo za dokončne priprave na referendum, ki bo 26. oktobra letos.

Gotovo ni človeka, ki ne bi želel svojemu otroku lepega življenja, eden najpomembnejših pogojev za še svetlejšo prihodnost je prav v izobraževanju. Na sedanji generaciji je odločilna naloga, da ustvari pogoje, ki jih zahteva sodoben način izobraževanja in generacija za

Tudi šola v Veliki Nedelji čaka na razširitev

nami bo za vse to nedvomno hvaležna. Vse to je dovolj močan adut, ki bo prisoten med javno razpravo in bo bistveno vplival na njen izid. V večini krajevnih skupnosti ormoške občine so že sedanje prispevne stopnje precej visoke. Kljub temu pa nihče ne dvomi v pripravljenost delovnih ljudi, da s samoodpovedovanjem ustvarjajo boljši jutri, poleg tega pa lahko na podlagi te pripravljenosti pričakujejo tudi pomoč širše družbene skupnosti.

JB

Mladinska poletna politična šola

Pretekli teden, v dneh od 18. do 23. avgusta je bila v Ljubljani v centru RSNZ v Tacnu mladinska poletna politična šola, ki se je je udeležilo okrog 500 slušateljev.

Mladi so se zbrali iz vseh OK ZSMS z območja Slovenije, prišli so iz zamejstva, Benečije in Koroške. Na njej je sodelovalo tudi nad 20 novinarjev, ki so skrbeli za redno obveščanje javnosti v časnikih in RTV.

Pomembno je tudi to, da je na MPPS '80 sodelovalo kar 53 predavateljev. Slušatelji so bili razdeljeni na devet skupin po interesnih področjih, ki so v dopoldanskem času poslušali vsak svojo temo predavanja.

Sama sem sodelovala v skupini COP (center za obveščanje in propagando) ali Press center, kot smo ga imenovali. Oblikovali smo se v delovne skupine: radio, bilten, stenoč in še v dve nepopolni skupini. Medtem ko so bili slušatelji drugih skupin še na predavanjih, so člani Press centra že pripravljali novi stenoč, radijsko oddajo. ...

Pridno so morali delati tudi člani, ki so bili zadolženi za bilten z naslovom MRZLI TUŠ.

Naj navedem še delovne skupine po interesnih področjih:

1. skupina so bili predsedniki in sekretarji OK ZSMS,
2. skupina IPD (informativno-propagandna dejavnost, marksistični krožki in kulturna dejavnost),
3. skupina KMD (konferenca mladih delavcev),
4. skupina KMVI (konferenca mladih v vzgoji in izobraževanju),
5. skupina KMKS (konferenca mladih v krajevnih skupnostih),
6. skupina DO-D (družbenopolitične organizacije in društva),
7. skupina SLO in družbena samozaščita,
8. skupina mladi iz zamejstva in
9. skupina Press center.

Skupinam ustrezne so bile tudi teme predavanj, ki so potekale v dopoldanskem času. Po kosilu pa je bil čas namenjen za šport in rekreacijo. V četrtek se nas je nekaj povzpelo na Šmarno goro, žal je bilo vreme megleno, zato je bil razgled slab. Po športni aktivnosti je bila javna tribuna, nato večerja, po 20. uri pa smo spet nadaljevali z javno tribuno, ki se je navadno zavlekla pozno v noč.

Na javnih tribunah so sodelovali naslednji predavatelji: Franc Kimovec—Ziga, Stane Dolanc, Mitja Ribičič, France Popit, Vlado Janžič, Milan Kučan, Franc Šetinc in Vasil Tupuskovski. Na dopoldanskih predavanjih pa so sodelovali: Marjan Orožen, Andrej Anžič, Janez Čuček, Stane Kotnik, Gracijan Skrk, Albert Jakopič-Kajtimir, Boris Sosič, Zdravko Troha, Vito Habjan, Igor Križman, Vinko Hafner, Anton Skok, Rudi Rizman, Viktor Zebec, Tone Bezgovšek in še vrsta drugih.

Slušatelji so bili najbolj zainteresirani za javno tribuno, ki je bila v prostorih telovadnice RSNZ. Po uvodnem predavanju so sledila vprašanja, ki jih je bilo navadno toliko, da je nanje moral predavatelj odgovorjati dalj časa kot je bilo predvideno po urniku.

Stanovali smo v internatu miličnikov kadetov v Tacnu. Nudili so nam vse, kar smo potrebovali, pogrešali smo le časopis in časa ni bilo za poslušanje radijskih poročil.

Iz OK ZSMS Ptuj nas je bilo 8 slušateljev, ki smo se v soboto zadovoljni vrnili domov. V soboto

dopolodne smo še namreč poslušali zadnje predavanje. Javno tribuno je vodil dr. Vasil Tupuskovski, predsednik ZSM Jugoslavije. Govoril je o aktualnih problemih mladine, o delu mladih in o vlogi ZSMS v svetu.

Na mladinski poletni politični šoli smo spoznali veliko novih ljudi iz posameznih občinskih konferenc. Tudi smeja ni manjkalo. V programu školskega radia smo pripravili: skriti mikrofoni, frizerski salon, nogometno tekmo, najdeno ljubzensko pismo. ...

Veliko novih stvari nam je bilo prikazanih, tako v predavanjih kot na javnih tribunah in pri praktičnem delu. Predavanja so se pričela ob 8. uri, javne tribune pa so trajale tudi do 23. ure, seveda z vmesnimi odmori. Ves čas šole smo morali nositi tudi znak MPPS '80. V centru smo živeli kot ena velika družina.

Med nami ni bilo razlik. Tudi sama sem navezala stike z mladimi iz vseh koncev Slovenije. V začetku smo imeli nekaj problemov z narečjem, toda vsi skupaj smo se potrudili in začeli uporabljati svoje fraze.

V tednu dni je nastalo prijateljstvo, kakršnega ni nihče pričakoval.

Ob slovesu so se mnogim zalesketale solze v očeh, rekli smo si NA SVIDENJE — z obljubo, da se naslednje leto spet vidimo. Če bo to držalo ne vem, toda sedaj bodo pisma potovala po vsej Sloveniji.

Spoznati novega prijatelja je težko, še težje pa je, da ga prav takrat, ko ga spoznaš — moraš že zapustiti.

Skratka — teden na MPPS je prehitro minil.

Jana Hvalec

ZAČUDENI IN ZASKRBLJENI

Izobraževalna skupnost občine Ptuj je 21. maja letos poslala združenemu delu predlog sprememb samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za sofinanciranje gradnje srednješolskega centra v Ptuj in OŠ v Markovcih v obdobju 1976-80. Predlagana sprememba je bila v tem, da se iz združenih sredstev nameni 10.222.000 din za gradnjo nove šole v Trnovski vasi. Osnova združevanja, ki je 0,25 % od dohodka in 250 din na zaposlenega se s predlagano spremembo ne spreminja.

O predlagani spremembi so med drugim razpravljali delegati vseh treh zborov skupščine občine Ptuj in jo enotno podprli. Gradbeni odbor je s člankom v našem Tedniku „Potrkajmo na svojo zavest“ ponovno obrazložil pomen in namen predlagane spremembe. Učenci OŠ Trnovska vas pa so poslali odprto pismo delavkam in delavcem v organizacijah združenega dela z opisom sedanjega stanja na tej šoli in z zaupanjem, da se bodo delavci odločili za dopolnitev programa.

Žal odziv ni bil zadovoljiv, saj je do 21. avgusta poslalo sklepe o spremembi le 55 OZD od skupno 150 ali 37 odstotkov. Od tega je od 90 TOZD s področja gospodarstva poslalo sklepe 35 TOZD ali 40 %, od 17 šol jih je poslalo 13 ali 77 %, najslabše pa je pri delovnih organizacijah in skupnostih s področja družbenih dejavnosti, saj je sklepe poslalo le 17 % organizacij.

Organi skupnosti izobraževanja

so sedaj v težkem položaju, prav tako OŠ Tone Znidarič, saj je šola v Trnovski vasi njena podružnična šola, ker ne morejo nadaljevati nujnih priprav za gradnjo šole v Trnovski vasi. Predvsem so začudeni in hkrati zaskrbljeni, ko ugotavljajo navedeno stanje.

Zaskrbljenost ne izhaja iz tega ali je predlagana sprememba sprejeta ali zavrnjena, saj je to stvar samos-

tojne odločitve vsakega kolektiva, temveč je zaskrbljenost zaradi dejstva, da številni odgovorni poslovodni organi sploh niso predloga dali v razpravo na zboru delavcev in to kljub predlogu skupščine izobraževalne skupnosti in priporočilom vseh treh zborov skupščine občine Ptuj.

F

Tesen pri

KUPUJTE V NAŠIH PRODAJALNAH
V VAŠE ZADOVOLJSTVO ...

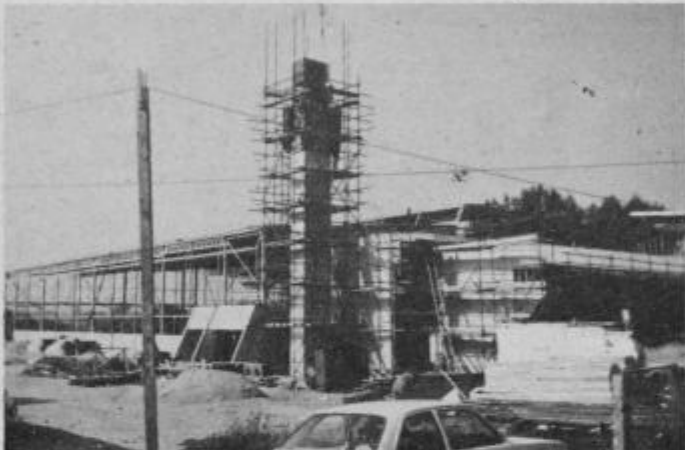
mercator izbira panonija ptuj

Tri novogradnje v zaključni fazi

V ožjem območju mesta Ptuja smo te dni s fotoaparatom zabeležili tri vzpodbudne posnetke:

Ob Ormoški cesti v Ptuj je nova poslovno-tehnična zgradba TOZD Elektro Ptuj že pod streho. Vsa gradbena dela so v zaključni fazi. Gradbeno podjetje Gradis TOZD Gradnje Ptuj bo dela opravilo v roku.

Le streljaj naprej ob Ormoški cesti je v tretji fazi izgradnje poslovno-proizvodni objekt TGO Gorenja TOZD Elektronika v Ptuj. Investicija bo veljala okoli 100 milijonov dinarjev, svečano pa jo bodo predali svojemu namenu ob letošnjem dnevu republike. Izvajalec del je Gradis TOZD Gradnje Ptuj.

V neposredni bližini Centra srednjega usmerjenega izobraževanja v Ptuj se ponosno dviga novi dom učencev. Vsa glavna gradbena dela so že končana in dom bo že to jesen sprejel svoje prve stanovalce.

Fotograf: M. Ozmeč

DELOVNI OSNUTEK SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

O združevanju sredstev za financiranje programov krajevnih skupnosti

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je na seji, v četrtek 21. avgusta podrobneje razpravljal o delovnem osnutku samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti v občini Ptuj v letih 1981 — 1985. Gre za pomemben dokument s katerim bi poskušali kar najbolj urediti financiranje krajevnih skupnosti, kjer so delovni ljudje in občani samoupravno organizirani zato, da zadovoljujejo skupne potrebe in interese.

Ob tem ni treba ponavljati ustavno in statutarne opredeljenih načel, temveč navajamo na kratko le oba vira sredstev, ki jih predvideva samoupravni sporazum na financiranje razvojnih programov.

Skupščina občine Ptuj bo iz proračunskih sredstev zagotavljala krajevnim skupnostim za naslednje namene:

- za funkcionalno dejavnost samoupravnih in drugih organov KS (zbor občanov in delovnih ljudi, skupščina delegatov KS, svet skupščine KS, poravnalni svet, svet potrošnikov in druge oblike samoupravne aktivnosti v KS),
- za stroške delovanja delegatskega sistema za skupščino občine Ptuj,
- za sistem informiranja v krajevnih skupnostih,
- za administrativno tehnična opravila v KS,
- za osebne dohodke in sredstva sklada skupne porabe delavcev v KS,
- za materialne stroške redne dejavnosti krajevnih skupnosti.

Iz tega izhaja, da bi morale stroške delovanja delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti zagotavljati krajevnim skupnostim posamezne SIS.

Drugi pomemben vir financiranja razvojnih programov krajevnih skupnosti pa je združevanje

sredstev s katerimi se bodo delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter delavci, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in delavci svobodnih poklicev zavežali, da bodo združevali sredstva po stopnji 0,5 odstotka od bruto osebnega dohodka iz čistega dohodka organizacij združenega dela, ugotovljenega po zaključnem računu preteklega leta.

Ta sredstva bi namensko nakazovali krajevnim skupnostim in to:

- 40 odstotkov po številu krajanov, ki bi jih KS uporabljale za potrebe civilne zaštite, za vzdrževanje prostorov KS in za javno obveščanje,
- 20 odstotkov namensko za vzdrževanje krajevnih cest, ki bi se delilo po številu tekočih kilometrov krajevnih cest na območju KS,
- 40 odstotkov v sklad solidarnosti (doslej le 30 %), ki bi jih vsako leto, na predlog koordinacijskega odbora za delovanje in spremljanje razvoja krajevnih skupnosti, s sklepom razdelili izvršni svet skupščine občine Ptuj krajevnim skupnostim na nerazvitih območjih občine Ptuj in to vsako leto najkasneje do konca junija.

Vsa ta sredstva pa bi delila izključno na podlagi ovrđenih razvojnih programov skupnosti, dopolnjen z vsakoletnim planom in številčnimi pregledi, seveda usklajeno in dogovorjeno v okviru občinskega komiteja za družbeno ekonomski razvoj in planiranje.

Razumljivo je, da je to le delovni osnutek, ki bo v razpravi s predstavniki krajevnih skupnosti in z drugimi podpisniki prav gotovo dopolnjen in izpolnjen v interesu delovnih ljudi in občanov. Zato je izvršni svet SO Ptuj tudi zadolžil svojega člana Antona Zoreca, da usmerja in koordinira aktivnost na tem področju naprej.

SOCIALNI DELAVCI O MLADINSKEM PRESTOPNIŠTVU

Če mladi skrenejo na krivo pot

„Mladinsko prestopništvo je pojav, ki pomeni odstopanje vedenja mladih ljudi od obstoječih norm, navad in predpisov. Srečujemo ga v vseh sredinah, vseh družbenih ureditvah. Tudi v naši občini je prisoten in z njim se ukvarjamo že vrsto let. Ugotavljamo, da se število prestopnikov zadnjih deset let bistveno ne zmanjšuje, pa tudi narašča ne. To velja za celo Slovenijo in tudi ptujsko občino, v kateri pa je število prestopnikov nad slovenskih povprečjem. To je bilo ugotovljeno pred nekaj leti, vendar se doslej stanje še ni spremenilo. Zakaj je v ptujski občini več prestopnikov kot drugod je težko reči, saj poglobljenih analiz o tem pojavu nimamo. Sklepamo pa, da temu botrujeta dva temeljna vzroka. Eden je hiter gospodarski razvoj, ki ga beležimo v zadnjih letih, drugi pa naša dediščina, natančneje navade, da med razburjenimi pogovori kaj rade spregovorijo pesti.“

Tako je Anka Ostermanova, tajnica skupnosti socialnega skrbstva uvodoma pojasnila nekatere značilnosti mladinske delikvence, pojava, ki brez dvoma zasluži širšo družbeno pozornost. Prav zato smo se odločili, da mu odmerimo več prostora, da o njem spregovorimo odkrito in da damo besedo socialnim delavcem, ki se z njim ukvarjajo. Tako sta v pogovoru poleg Anke Osterman sodelovali tudi socialni delavki Vida Podlipnik in Jožica Brodnjak.

Katera mladež prihaja navzkriž z zakonom? Kje so vzroki, da mladoletniki zahajajo na stranpota? Katere so najpogostejša kazniva dejanja? Kakšni so potem vzgojni ukrepi? Ta in še vrsto vprašanj smo postavili, odgovore pa strnili v naslednji zapis.

KAZNIVA DEJANJA MLADO-STNIKOV

Če bi prestopke mladoletnikov razvrstili v lestvico, bi bili na prvem nestu, tor najpogostejši, premoženjski delikti. To se velike in male tatvine, vlomi, poskusi rop, odvzemi motornih vozil. Prav slednji so za mladoletnike zelo značilni. Za premoženjskimi delikti so pogosta tudi kazniva dejanja zoper življenja in telo — lažje in težje telesne poškodbe in poskusi posilstev.

Medtem ko na podeželju prednjačijo kazniva dejanja zoper življenje in telo, veliko jih je predvsem na območju Slovenskih goric, so premoženjski delikti bolj prisotni v mestu. Na podeželju se pojavljajo tudi poskusi posilstev. Ti delikti so značilni za določene predele Haloz.

Vzroki kaznivih dejanj so zelo kompleksni, povezani z nezadovoljenimi osnovnimi socialnimi potrebami ljudi. To so potrebe po varnosti, ljubezni, pripadnosti, uveljavljanju. Pomemben je tudi

biopsihični razvoj otrok in mladoletnikov in odnosi med starši in otroci. Tudi osebnostne lastnosti posameznika kot splet socialnih, čustvenih in intelektualnih sfer je treba upoštevati, ko poskušajo opredeliti vzroke kakšnega kaznivega dejanja.

RAZLIČNI SO OD SVOJIH VRSTNIKOV, NIMAJO ZAUPANJA VASE IN ŽIVLJENJSKEGA OPTIMIZMA

Socialni delavci ugotavljajo, da se mladoletniki, ki jih spremljajo motnje vedenja in osebnosti razlikujejo od svojih vrstnikov po nekaterih osebnostnih lastnostih. V povprečju (torej ne velja za vse) so bolj agresivni, imajo slabše razvite umske sposobnosti, težko navezujejo čustvene in socialne stike. Imajo slabo razvite delovne in učne navade, zato tudi preveč prostega časa, ki ga ne znajo smotno izkoristiti. Ne znajo se vključevati v organizirane interesne dejavnosti. Neprilagojeni mladoletniki niso pripravljeni spoštovati socialnih pravil in ne poznajo svoje odgovornosti v socialni sredini, v kateri živijo. Zelo radi izrazito nasprotujejo avtoritetam, so manj prijazni in tovariški in tudi z vrstniki se težko razumejo. Prav zaradi teh lastnosti, ki so odbijajoče za ožje in širše okolje, se v njem težje znajdejo in tudi okolje jih težje sprejema. Tako se motenost fiksira in se v obdobju, ko imajo mladi konflikte z okoljem in s seboj izraža kot huda čustvena stiska. Lahko rečemo, da so ti mladoletniki manj srečni.

Socialni delavki: Vida Podlipnik in Jožica Brodnjak.

Foto: J. Bračič

STARŠI NEPOTRPEŽLJIVO, Z OBČUTKOM LASTNE KRIVDE REAGIRAJO NA TEŽAVE SVOJH OTROK

Mladoletniki, ki jih zaradi prestopništva obravnavajo socialne službe so najpogostejše šibke osebnosti, izražajo slabo prilagojenost okolju, asocialne nagibe in velikokrat tudi njihovi starši niso dovolj psihosocialno zrele osebnosti, niso sposobni za življenje v družini, za odgovornosti, ki jih nalaga starševstvo. Nekateri od njih so tudi sami čustveno moteni, nevrotični, včasih tudi duševno bolani. Hujši primeri so alkoholiki, delomrzneži, skratka tisti, ki živijo ob robu družbe in imajo že sami svoje, ohlapne družbene norme, ki niso usklajene z družbeni-

holik in pretepa njo in otroke. Njej se zdi to normalno, ker je pač ženska in po tradicionalni miselnosti manj vredna, njena vloga pri vzgoji in v družini je podrejena. Vse to vpliva na otroke, na njihov razvoj.

Prav tako so nevedrni prepračena staršev, ko pravijo: „Otroku res ne smem pokazati, da ga imam rad, saj se mi bo prevzel in čez glavo mi bo zrastle!“

Tako ravna ena skupina staršev mladoletnih prestopnikov, druga skrajnost, pa so starši, ki so preveč zaposleni, usmerjeni v pridobitništvo in kopičenje materialnih dobrin. Ti starši so sicer urejeni, imajo pa pretirane težnje po lastnem uveljavljanju in zanemarijo vzgojo svojih otrok. V takih družinah ni pristnih čustev, ker starši ne

mi, zato je težko pričakovati, da so otroci drugačni.

Ti starši pogosto vzgajajo svoje otroke le na osnovi lastnih izkušenj iz otroštva, torej zgolj intuitivno. Prevladujejo represivni vzgojni ukrepi. Vzgoja temelji na osnovi kaznovanja, absolutne pokorščine. Med starši in otroki ni enakopravnega odnosa, ni dialoga in priznavanja njegove individualnosti. Starši torej otroku ne dovolijo, da se sam razvija, da oblikuje svoj lastni jaz in da se tako sam tudi posredno vzgaja. Večinoma so v družinah prisotni patriarhalni vzorci, kar vpliva na vzgojo, tudi na vzgojno nemoč staršev, ker ima vsak starš svoj vzgojni prijem, otrok pa potem ne ve, zakaj gre in je razdvojen. Predvsem na nekaterih območjih Haloz je socialni in kulturni nivo družin zelo nizek, prisotna je v posameznih primerih tudi umska manjrazvitost staršev.

Starši teh otrok pogosto ne potrpežljivo, z občutkom lastne krivde reagirajo na težave in strpota svojih otrok. Ko pridejo k socialnemu delavcu se tudi pri njem žolčno razburjajo.

„Takoj ga dajte v zavod! Zdaj mi je to in to naredil, jaz ne bom imel take sramote!“ Nekako tako starši pogosto ravna in pri tem mislijo egoistično bolj nase kot na otroka. Bolj jih skrbi lasten ugled kot razvoj mladoletnika, njegova stiska.

„Saj veste, me ženske moramo vse potpeti.“ Tako modruje matrikarka mati, katere mož je alko-

najejo časa za pogovore, so odtušeni od svojih otrok. Čeprav jo skupaj, živijo takorekoč drug mimo drugega.

Tako starše mladoletnikov razvrščamo v dve skupini. Eni so taki, ki ne znajo, ne morejo vzgajati svojih otrok, drugi pa počejo.

Mladež, ki prihaja navzkriž z zakonom obravnava uprava javne

Anka Osterman, tajnica skupnosti socialnega skrbstva

varnosti, sodišče in skupnost socialnega skrbstva. Slednja ustanova sodišču posreduje podatke o mladoletnikovi osebnosti, njegovem razvoju, karakternih lastnostih, o razmerah v katerih živi, o družini in širši socialni sredini. Nadalje ta služba lahko sodniku predlaga vzgojni ukrep in ga potem tudi izvršuje ali pa poskrbi za izvajanje izrečenega ukrepa. Vzgojni ukrepi so različni, odvisni pač od starosti in vrste kaznivega dejanja, pa tudi od nekaterih drugih dejavnikov. To so ukor, predvsem za lažja kazniva dejanja, potem pošljejo mladoletnike v disciplinski center, ki je v Mariboru, najpogostejše pa je za mladoletnike izrečen ukrep strožjega nadzora. Izrečen je lahko najmanj za 1 in največ za 3 leta, povprečno pa teh nadzorov 70 v enem letu. Posebna kategorija so zavodski vzgojni ukrepi, ko mladoletnike pošljejo v vzgojni zavod ali prevzgojni dom. Tistim, ki so dopolnili 16 let pa lahko izrečejo mladoletniški zapor.

Temu sestavku ob rob še misel, da samo ustanove in organizacije, ki se ukvarjajo z mladoletnimi prestopniki, temu pojavu ne bodo kos. Sredina, v kateri živi, družina, krog prijateljev, sosedov, tudi širša skupnost oblikuje mladega človeka in je zato tudi moralno odgovoren za njegov razvoj, početje, vrednote, ki jih sprejema.

„Bolje preprečiti kakor zdraviti.“ Tako uči stara modrost in prav pri tem pojavu bi jo še kako kazale upoštevati. Zdravi lahko ta ali ona institucija, preprečevati pa moramo vsi, če hočemo doseči uspeh. Trditev, da doslej nismo prav niti niti razmišljali, kaj šele delali na tem področju ilustrira podatek, da mladinsko prestopništvo prav nič ne upada. Tudi kadar mlade naredi kakšno večjo družbeno škodo obsodbo o tem, kakšna je današnja mladina sicer ne manjka, žal pa ta jezična telovadba ne zaleže kaj dosti, če ni koraka od besed k dejanjem.

Vesna Krajnc

V bodoče center za socialno delo

V osnutku samoupravnega sporazuma o temeljnih plana socialnega skrbstva občine Ptuj v času do 1985 leta so med drugim zapisali, da bodo strokovno socialno delo opravljali v centru za socialno delo in ne več v delovni skupnosti strokovne službe, vključeni pa bodo še drugi izvajalci na področju socialnega skrbstva, ki bo vključevalo zagotovljeni, dopolnjeni — občinski in skupni program. V prvem bodo zagotovili sredstva za družbene denarne pomoči, ki so edini vir preživetja, dopolnili vir in za osebne dohodke strokovnih delavcev. Predvidevajo, da se bo število občanov, ki prejemajo družbeno denarno pomoč kot edini vir za preživetje zmanjšalo. Vedno več je namreč tistih, ki imajo pravice iz drugih naslovov, naraščalo pa naj ne bi tudi število tistih, ki potrebujejo denarno pomoč kot dopolnilo. Zagotovljeni program bomo v občini financirali iz prispevne stopnje in delno tudi iz sredstev solidarnosti.

Občinski program bo v tem obdobju prevzel le trenutno stanje in ne omogoča nobenega razvoja. Tako bomo v tem času namenili več sredstev za rejinne — kot to določa sprejeti samoupravni sporazum, ki ga je potrebno izvajati od 1. januarja dalje. Nekoliko več nejasnosti je kako bo skupnost reševala vprašanje domske oskrbe. Z dograditvijo 60 posteljnega objekta v Muretcin bomo letos nekoliko povečali doseganje zmogljivosti, še vedno pa so velike potrebe po

oddelku za nepokretne oskrbovance za katere bi morali tudi v Ptuj dograditi posebni prizidek, da ne bomo predolgo iskali zasilnih rešitev.

Pomembno je tudi vprašanje nadaljnjih investicij kot so delavnice pod posebnimi pogoji za kar bomo potrebovali prek 700 tisoč dinarjev in to pomeni le prilagajanje dela zavodu v Dornavi. Večja sredstva pa predvidevajo za izgradnjo omenjenega prizidka pri domu upokojencev v Ptuj s katerim bi pridobili 60 postelj za najbolj prizadete ostarele občane, ki so potrebni posebne nege. Predvidevajo, da bi lahko s tem pokrili potrebe za naslednjih deset let. Zapisali so sicer tudi variantni predlog brez gradnje tega prizidka, kar pa bo lahko povzročilo precejšnje težave pri njihovem delu in nadaljni skrbi za stare ljudi.

Skupni program še ni v celoti dogovorjen in je pričakovati še nekaj sprememb.

Iz osnutka sporazuma je razvidno, da skupnost socialnega skrbstva ne predvideva novih nalog v naslednjih petih letih, pač gre predvsem za izboljšanje kadrovske strukture, za zvišanje prejemkov družbenih denarnih pomoči v višini ugotovljenih življenjskih stroškov ter za zvišanje rejin, ki bodo poleg plačila materialnih stroškov za oskrbo rejenca vsebovale tudi plačilo rejinu za njegovo delo.

Bomo pridelali dovolj sladkorne pese?

Letošnji setveni plan za območje ptujske občine je bil 1350 hektarjev površin zasejanih s sladkorno peso. Kombinirani bi moral zasejati 800, Kmetijska zadruga Ptuj 500 in Kmetijska zadruga Dravsko polje 50 hektarjev kmetijskih površin. Ta plan je bil glede na lansko leto močno povečan.

Celotni setveni plan za surovinsko osnovo tovarne sladkorja Ormož je 7000 hektarjev. Plan smo v letošnjem letu uresničili le 49 %, kar pomeni, da je s peso bilo zasejanih le 3.300 hektarjev njivskih površin. Nekaj površin je bilo potrebno tudi podorati, saj so za pridelovanje pese potrebna sposobna zemljišča, ki omogočajo tudi sodoben način obdelovanja, površine morajo biti primernih velikosti, imeti pa moramo tudi ustrezno mehanizacijo.

Nekaj navodil za oskrbo letošnjega posevka: Pegavost listja (Cercospora beticola) je najbolj razširjena in najbolj nevarna bolezen sladkorne pese. Pojavlja se vsako leto v obdobju julij — september, bolj ali manj močno, odvisno od vremenskih razmer. Če je vreme toplo z obilnimi padavinami, moramo vedeti, da je nevarnost bolezni večja in nasprotno. Cercospora lahko zmanjša pridelek za četrtino in več. Znaki bolezni so drobne sive pege na starem listju. V naših razmerah je potrebno škropiti vsaj dvakrat. Ker so znaki bolezni že vidni na mnogih posevkih, vas prosimo, da škropljenje čim prej opravite. Proti tej bolezni so učinkoviti fungicidi: Benlate 50 % — 0,4 kg na ha, Brestan 60 % — 0,5 kg na hektar, Enovit M 70 % — 0,4 kg na hektar, Cuprablau Z — 3 do 4 kg na hektar in Bakreno apno 50 % — 6 do 7 kg na hektar.

Stroške zaščite nosijo pridelovalci sami, vendar je škropljenje obvezno. Gaženje listja s traktorskimi škroplilnicami ne predstavlja večje škode, saj se čez deset dni gaženje več ne opazi. Če ne bi škropili bi se digestija zmanjšala 1 do 2 %, o znižanju pridelka pa smo že govorili.

Ko škropimo proti cercospori lahko dodamo tudi Metasistox ali Ekatin proti listnim

ušem, če je to potrebno. Posevek mora do spravila ostati čist, zato vas pozivamo, da odstranite posamezne plevele in semenovke.

Plan setve sladkorne pese za prihodnje leto je enak letošnjemu. Tudi po občinah, delovnih organizacijah in v zasebnem sektorju kmetijstva planirane površine ostanejo enake planu letošnjega leta. Akontacijska cena sladkorne pese za leto 1981 je določena v višini 1,5 din za kilogram čiste pese pri 15,5 % sladkorja, povečana ali zmanjšana za 0,0967 din za vsak % sladkorja oz. sladkorne stopnje.

K pripravi za organiziranje in pridelovanje sladkorne pese v prihodnjem letu se je pravočasno in odgovorno pristopilo. To je pridelovanje z znanimi pogoji za znanega kupca. Takšno sodelovanje pomeni sigurnost pridelovalca, predevalca, vodi pa tudi k stabilni proizvodnji hrane.

PRIPRAVA POVRŠIN ZA SETEV SLADKORNE PESE V LETU 1981

Peso gojimo v kolobarju. Praviloma je kolobar štiriletni, kar pomeni, da se sme pesa le vsake štiri leta vrniti na isto njivo. Dobri predpovedi za sladkorno peso so pšenica in vse ostale strnine. Zelo previdni pa moramo biti, če sejemo sladkorno peso za koruzo, ki je sicer tudi dober predposevek. Pesa je namreč zelo občutljiva za povečano dozo TRIAZINOV. Če smo uporabili naprimer preko 4 kg gesaprima na hektar oz. povečane doze ATRAZINOV pese raje ne sejmo na te površine. Povdarimo torej še enkrat, da je zlasti primerni predposevek pšenica in ostale strnine, ki omogočajo pravočasno pripravo zemlje za spomladansko setev pese.

Letos se je torej zgodilo, da so morali nekatere površine posejane s peso tudi podorati, mogoče tudi zaradi neprimerne zemlje. V ormoški tovarni sladkorja so pred kratkim dobili nov sodoben pedološki laboratorij in tako bodo lahko vsi pridelovalci sladkorne pese

dali brezplačno zemljo za pedološko analizo. Ta bo pokazala založenost njivske zemlje z najpomembnejšimi hranilnimi snovmi. Na osnovi tega bo strokovna služba izdelala navodilo za gnojenje, ki ga boste dobili na vaš naslov. Osnovno gnojenje z mineralnimi gnojili moramo opraviti pred jesenskimi globokim oranjem, kar pomeni v drugi polovici oktobra. Takrat zaorjemo celotno količino kalijevih in fosfornih gnojil.

Do jesenskega globokega oranja pa bi morali z obdelavo površine ali s herbicidi odpraviti: pirnico, slak, škavje in druge. Za škropljenje proti pirnici uporabljamo: Na — ta ali TCA v količini 30 do 40 kg na hektar, pri čemer uporabimo 300 do 600 litrov vode. Površine do jesenskega oranja ne smemo več obdelovati. Lahko pa uporabimo tudi Basfapon v količini 10 do 15 kg na hektar. Najprej opravimo strniščno praho, ko pernica začne zeleneti, škropimo. Poraba vode je enaka kot v prejšnjem primeru. Površine nato en mesec ne obdelujemo. Za škropljenje proti slaku uporabljamo herbicide, ki jih uporabljamo v pšenici proti širokolistnim plevelom: Deherban A, Deherban combi, Dicofluid in drugi. Doza je predpisana v navodilu.

V drugi polovici avgusta ali v začetku septembra zaorjemo hlevski gnoj na globino 20 cm. V času jesenske priprave potrosimo tudi predpisano količino apna.

Strnišnega posevka za zeleno gnojenje ne pripravljamo, zlasti ne oljne repice in ogrščice.

Stanje letošnjih posevkov sladkorne pese je dobro in večina pridelovalcev se lahko veseli uspeha. Zato moramo še toliko dosledneje izvajati oskrbo posevkov do spravila.

Vsak neuspeh oziroma težave v pridelovanju pa moramo objektivno oceniti — kje smo naredili napako v agrotehniko, oz. ali je kriva zemlja ali vreme, kar nam nemalokrat služi za izgovor. Naj vas ob koncu še enkrat opozorim na obvezno škropljenje proti pesni listni pegavosti — Cercospori.

N. Kotar

SIS za pospeševanje kmetijstva

Naloge in cilje dosedanjih intervencij na področju pospeševanja kmetijstva občine Ptuj je samoupravna interesna skupnost za pospeševanje kmetijstva uresničevala predvsem v sofinanciranju stroškov za pospeševalno delo, izboljšanje bioloških osnov v poljedelstvu, travništvu in živinoreji, v stimulacijah ob naložbah za kmetovanje na manj razvitih območjih Haloz in Slovenskih goric; premiranju plemenskih telic na manj razvitih območjih Haloz in Slovenskih goric; izobraževanje kmetovalcev.

V skladu za nalogami samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in delovanju SIS za pospeševanje kmetijstva občine Ptuj bodo v tem srednjeročnem obdobju realizirani naslednji cilji in naloge: za usmerjanje kmetovalcev v usmerjeno proizvodnjo bo iz združenih sredstev sofinanciranih sedem pospeševalcev: pospeševalec za naloge uvajanja pridelovanja sladkorne pese, pospeševalec za usmerjanje usposabljanja zemljišč v Pesniški dolini in na področju Polskave (pri Kmetijski zadrugi Ptuj), pospeševalec za naloge organiziranega dela na področju živinoreje in usmerjanja kmetij (pri obdravskem zavodu za veterinarstvo in živinorejo), pospeševalec zasebnega sadjarstva in vinogradništva (pri KZ Ptuj), dva pospeševalca splošne svetovalne službe, službe za proizvodne okolišne na manj razvitih območjih Haloz in Slovenskih goric. Povečati je potrebno prirejo govedi in prašičev na manj razvitih območjih Haloz in Slovenskih goric, nadaljevali pa bodo tudi s premiranjem plemenskih telic na tistih območjih v občini, ki niso vključena v premiranje telic iz republiških sredstev. Za boljše izkoriščenost kmetijskih površin in ohranjanje poseljenosti v Halozah in Slovenskih goricah, bodo izdelani normativi za regrese, ki naj ublažijo razlike v proizvodnih stroških s primerjavo z ravninskimi predeli občine. Iz združenih sredstev bodo sofinancirani stroški izdelave načrtov za preusmerjanje kmetij, infrastrukturne naložbe pri aktiviranju novih zmogljivosti pri kooperantih, nadaljevali bodo izobraževanje kmetovalcev ob delu. Za dosežene najvišje tržnih usmeritvah v prireji mesa in mleka na 1 ha njivskih oz. kmetijskih površin v zasebnem sektorju kmetijstva v občini bodo vsako leto podeljene denarne stimulacije.

Samoupravni sporazum o temeljih plana SIS za pospeševanje kmetijstva občine Ptuj za obdobje 1981 do 1982, je še v osnutku. O njem bodo pristojni še razpravljali in lahko pričakujemo še kakšno spremembo.

N. Kotar

Kreditiranje odkupa in zalog kmetijskih pridelkov

Kreditna banka Maribor je prijavila potrebo po kreditirani vrednosti odkupa na svojem območju v višini 1.105.000.000 din. Znani viri financiranja so v primerjavi s potrebami minimalni, ker je vse slabša likvidnost bank, zato je problematika odkupa kmetijskih pridelkov še posebno pereča. Če bi KB Maribor uspelo zagotoviti 632,8 milijona dinarjev, bi lahko uveljavila pri Narodni banki takozvani reeskont v višini 472,8 milijona din.

Za kreditiranje odkupa in zalog kmetijskih pridelkov bi morale temeljne banke združiti okrog 200 milijonov din, od tega odpade na KB Maribor 28,8 milijona din. Samoupravni organi KB Maribor in njenih poslovnih enot si prizadevajo, da bi to nalogo v interesu našega kmetijstva in vse družbe tudi izvršili.

— u

PRAGERSKO

TEKMOVANJE MLADIH TRAKTORISTOV PODRAVSKE REGIJE

V organizaciji OK ZSMS Slovenska Bistrica je bilo v soboto, 23. avgusta dopoldne, letošnje tradicionalno tekmovanje mladih traktoristov in poklicnih zadržnikov iz Podravske regije. Tekmovanje je potekalo na zemljiščih Kmetijskega kombinata Ptuj, poslovna enota Pragersko. Njegov pokrovitelj pa je bila skupščina občine Slovenska Bistrica. Letošnje tekmovanje mladih traktoristov je pritegnilo ekipe iz vseh občin Podravske regije, to je iz Maribora, Ptuja, Ormoža, Lenarta in Slovenske Bistrice. Zbralo se je skupno 38 tekmovalcev. Vsako leto poteka to tekmovanje v drugi občini Podravske regije.

Mladi zadržniki, kmečki fantje in dekleta in mladi poklicni traktoristi so se v praktičnem delu pomerili v spretnostih ravnanja s kmetijskim orodjem in v spretnostni vožnji traktorja z dvoosno prikolico. Na teoretičnem področju pa so morali pokazati svoja znanja še v poznavanju zakona o združevanju kmetov in kmetijskih zemljišč in s področja samoupravljanja.

Tekmovanja so zaključili z bogatim kulturnim programom v katerem so nastopili mladi kulturniki iz občine Slovenska Bistrica, med njimi tudi pred nedavnim ustanovljena folklorna skupina iz Smartnega na Pohorju.

Viktor Horvat

V ptujski občini „zeleno zlato“ na 114 hektarjih

V četrtek so v ptujski občini začeli z obiranjem letošnjega pridelka hmelja. Hmeljišča imamo v Vidmu, Dornavi — 62 hektarjev, Pragerskem in v Zavrču. Le v Zavrču hmelj še obirajo ročno, povsod drugod pa že strojno. V prejšnjih letih je bilo obiralec 400 in tako so v Zavrču obrali hmelj, če je bilo vreme lepo, v desetih dneh. Letos je obiralec le 200, in tako bo obiranje, če se število obiralec ne bo povečalo, trajalo dlje časa. Za obrano merico plačajo 13 dinarjev 50 par. Hmelj pa odkupuje Hmezad Zalec.

N. Kotar

V hmeljiščih še vedno ročno delo

Foto: J. Bračič

MED OBIRALKAMI HRUŠK V OREŠJU

NE POZNAJO DOLGEGA ČASA

Hruške sortirajo v dva kakovostna razreda

Pisali smo že, da so v TOZDu sadjarstvo Osojnik obirali višnje in breskve, prejšnji teden pa so začeli z obiranjem srednje ranih sort hrušk. Edo Kupčič, vodja proizvodnje v TOZDu Sadjarstvo Osojnik nam je povedal:

„Hruške letos niso najboljše obrodile, ker jih je prizadela slana, so pa lepše oblikovane, saj jih je na drevesu manj. Najbolj je slana prizadela Viljamovko, ki so jo začeli obirati v sredo. Hruške gredo dobro v prodajo. Neto cena je osem do dvanajst dinarjev. Največ hrušk prodajo Emoni Ljubljana. Nekaj jih prodajo tudi v Mariboru.“

Obirajo z delavci TOZDa in ker je letina slabša bodo obiranje lahko izpeljali sami. Pridelujejo pa tudi breskve, rane so že obrali, ta teden pa bodo začele zoreti že srednje rane sorte, primerne za vlaganje. Kmalu bodo zrele tudi srednje rane sorte jabolk. Povprečno kasni letina sadja letos kar za tri tedne.

Kvaliteta sadja je zadovoljiva, kljub precejšnemu deževju so sadje uspeli dobro ohraniti. Zaščita je v glavnem končana, zaščititi bo potrebno le še pozno sadje, da ga ne bi prizadel škrlup.

Ko smo se pogovarjali še z obiralkami so povedale, da je prijetno obrati, saj ni rose pa tudi hruške so debele. Obiralko so zadovoljne,

ker drevesa niso visoka. V skupini so štiri obiralko in vse so enako nagrajene, glede na obrano količino sadja.

Ena izmed obiralk hruške sortira glede na kakovostni razred. Tudi ona ima v rokah najraje hruške, pravi da se bolj spleča prijeti v roko, ker so debele.

Intenzivni nasadov imajo vedno več. Stare visoke debelne nasade pa kičijo, saj je delo v starih nasadih veliko težje. Tudi petdesetkrat je potrebno iti na drevo in z drevesa in to zahteva od človeka veliko več naporov. V intenzivnih nasadih obiralko do plodov sežejo skoraj iz tal in delo tako hitreje poteka. Tudi volja je boljše in močnejša.

Ena izmed manjših obiralk pa kljub nizkemu drevesu vendarle mora pri delu uporabljati tudi lestev. Precej na glas je potarnala, da jo drugi dan obiranje vedno močno bolijo noge. Kasneje je boljše, noge se navadijo. Delavka, ki sortira sadje pa je dodala, da čuti bolečine v hrbtenici. In kakšno je vzdušje med obiralkami? Pogovarjajo se o tem in onem in tako pravi, ne poznajo dolgega časa. Osem ur, kolikor so skupaj, kar nekako zbeži. Sicer pa je razumljivo, da tam kjer so skupaj štiri žene, res ne more biti dolgega časa.

N. Kotar

SLOVENSKA BISTRICA

Združeni mladi kmetovalci

Na območju občine Slov. Bistrica delujejo trenutno štirje aktivni mladih zadržnikov. Ti združujejo blizu 70 mladih kmetovalcev. Njihova osnovna dejavnost so medsebojna zblizevanja, iskanje oblik skupnega izobraževanja in usposabljanja na področju kmetijstva, spoznavanje kmetijske mehanizacije. Med zanimivimi poletnimi prireditvami pa so tekmovanja mladih traktoristov. Pomembni dosežki so tudi zblizevanja mladih kmetovalcev z vrstniki iz šol, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. To jim še posebno dobro uspeva, ker so v okviru OK ZSMS Slov. Bistrica organizirani v posebno konferenco mladih kmetovalcev. S tem pa so tudi neposredno povezani z vsemi aktivnostmi mladih te občine.

Trenutno delujejo v občini aktivni mladih kmetovalcev v krajih Zg. Polskava, Smartno na Pohorju, Studenice in Makole. Te dni pa potekajo še zadnje priprave za ustanovitev podobnega aktivna v Tinju na Pohorju.

Pri OK ZSMS Slov. Bistrica, ki je tudi pobudnik in nosilec ustanavljanja takšnih aktivov, so z doseženimi rezultati zadovoljni. Prepričani pa so, da ostajajo še nove možnosti za ustanavljanje takšnih aktivov v občini.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

Preizkus spretnosti pri popravilu traktorja so v poletnih mesecih še posebno priljubljena tekmovanja mladih kmetovalcev

Če si premajhen je treba na lestev

Videm priključen na avtomatski telefonski promet

Pred dnevi so monterji ptujske TOZD za PTT promet odstranili induktorsko telefonsko centralo pri videmski pošti in priključili to območje na ptujsko avtomatsko telefonsko centralo. To je rezultat usklajene akcije novih telefonskih naročnikov, krajevne skupnosti in omenjene TOZD.

V Pobrežju, Vidmu, Dravinjskem vrhu in pozneje tudi v Sturmovcu, bodo dobili 54 telefonskih priključkov, 1 milijon in 265 tisoč dinarjev, toliko namreč velja investicija, bodo prispevali naročniki, delno v denarju, na delno zmanjšanje stroškov pa so vplivali s prostovoljnimi delom in lastnimi prevozi.

Potrebno je dodati, da lahko novi telefonski naročniki na našem območju koristijo precejšnje ugodnosti, seveda le v primeru, ko gre za organizirano akcijo, kot je bila v krajevni skupnosti Videm. Območna samoupravna interesna skupnost za PTT promet lahko v takih primerih na podlagi posebnega sporazuma oprosti naročnike delnega plačila obveznega prispevka, ki znaša kar 12.000 dinarjev, razen tega pa daje možnost plačila stroškov napeljave telefonskega kabla in priključka v treh obrokih.

Na podoben način so pred kratkim že uspeli urediti telefonsko linijo v Zagojčice, tudi tu so krajanje sodelovali z lastnim delom, predvsem pri postavitvi telefonskih drogov. Nasploh je mogoče trditi, da smo se akcije „telefon v vsako vas“ v naši občini lotili precej načrtno. V Trnovski vasi so priprave na priključitev v avtomatski telefonski promet v polnem teku. Prostor za novo centralo je že urejen in poleg Trnovske vasi bodo telefoni kmalu zazvonili tudi v Vitomarcu.

Tudi v Jurovcih, Lancovi vasi in Trčcu, to je v krajevni skupnosti Videm, bodo dobili interesi telefona že spomladi prihodnjega leta, seveda, če bodo v najkrajšem času pristopili k organizirani akciji, kot jo zahteva postopek za pridobitev telefonskega priključka.

Pa še tale informacija, za katero smo zvedeli v razgovoru z direktorjem TOZD za PTT promet v Ptuj, Alojzom Čučkom: h kraju gredo namreč dela pri razširitvi ptujske telefonske centrale in konec oktobra na voljo tisoč novih telefonskih števil, kar za Ptuj ni nepomembna pridobitev. JB

Novi štirje kilometri asfalta

Minulo nedeljo smo v Desencih zabeležili še en dogodek, ki veliko pomeni za krajane tega predela Slovenskih goric, ob prisotnosti predstavnikov občinskega in krajevnega družbenopolitičnega življenja, so nekaj po 16. uri predali svojemu namenu 4 kilometre nove asfaltirane ceste in tako z asfaltom povežali Velovlak in Svetince, s tem pa tudi dve krajevni skupnosti heroja Lacka Rogoznica in Destrnik. S tem so končno uresničili veliko željo vseh ljudi, ki na tem območju živijo, le-ti pa so tudi veliko prispevali v denarju in delu.

Veliko je bilo začetnih težav pri zagotovitvi potrebnih finančnih sredstev, vmes je prišla tudi podražitev in kar cel kilometer ceste bi ostal makadamski, če ne bi izredno pospešili vseh aktivnosti in nazadnje po dveh mesecih prizadevanj le zagotovili potrebni denar v okviru lokalne skupnosti za ceste in obhose sosednjih krajevnih skupnosti. Le nekaj manj kot milijardo starih dinarjev je bilo potrebno zbrati, da so lahko dela in končno stekla in

bila tudi končana. O tem je prisotne izčrpano seznanil predsednik sveta KS Destrnik Franc Simeonov, ki je govoril tudi o nekaterih drugih prizadevanjih na komunalnih in drugih področjih s katerimi bodo ljudem življenje ne le olajšali, ampak jim ga na primer z izgradnjo vodovoda, naredili tudi bolj zdravega.

Po tem, ko je k uspehu čestital tudi Milan Lacko, predsednik sveta KS heroja Lacka Rogoznica, je Franc Kranjc predsednik izvršnega odbora lokalne skupnosti za ceste povdaril, da imamo prav v ptujski občini najgostejše omrežje kategoriziranih cest v SR Sloveniji. Pred začetkom sedanjega sre-

dnjerega obdobja smo imeli od skupnih 477 kilometrov lokalnih cest, moderniziranih samo 150 kilometrov ali 31 odstotkov. Do konca tega obdobja je bilo v načrtu, da bo dobilo asfalt novih 86 kilometrov lokalnih cest v predvideni vrednosti 52 milijonov dinarjev, vrsta vzrokov za podražitve pa je to številko zmanjšala na 71, kar je kljub temu velik uspeh. Tako je danes v Ptujski občini moderniziranih 233 kilometrov ali 49 odstotkov.

Zaslужnim krajanom in funkcionarjem so nato podelili pismena priznanja, domačin Jože Zelenik pa je cesto predal svojemu namenu. mš

DESTRNIK

Novi gasilski dom pred otvoritvijo

Pred leti, ko so v Destrniku ustanovili gasilsko društvo gotovo niso pričakovali tako hitrega razvoja te dejavnosti niti to, da bodo lahko zgradili svoje prostore za prireditve, opremo in vozila. Peščica prizadevnih in marljivih gasilcev je v tesnem sodelovanju s krajanje in družbenopolitičnimi organizacijami tako uspešno zastavila celotno akcijo, da je gradnja kmalu stekla, nato pa so vsa leta nekaj dograjevali in dopolnjevali s čimer so dosegli, da bo lahko 7. septembra dokončno predali gasilski dom svojemu namenu. K temu velikemu uspehu gasilskega društva v Destrniku pa bodo dodali še enega. Marljivo delo, skrbno gospodarjenje in pripravljenost ljudi prispevati svoj delež — je omogočilo nakup novega gasilskega vozila TAM 110 T 10, to je cisterne, ki je nujno potrebna za pravočasno in uspešno posredovanje ob požarih, pa tudi takrat, ko v nekaterih območjih zmanjka vode.

Slovesnost, ki jo bodo začeli popoldne ob 14. uri bo obenem tudi priložnost, da spregovorijo o svojih uspehih in načrtih. Že ob tem, ko odpirajo dograjeni gasilski dom, niso brez njih, načrtov. K domu, ki ga ocenjujejo na okrog 3 milijone dinarjev, bo potrebno dograditi še garažo za novi orodni avtomobil, ki ga nameravajo kupiti. mš

Prvi krajevni praznik na Grajeni

Krajevna skupnost Grajena je še ena izmed tistih v ptujski občini, ki nima svojega krajevnega praznika. Zato so že dalj časa razmišljali o datumu in dogodku, ki bi ga kazalo posebej obeležiti kot enega najpomembnejših dogodkov na tem območju. Tako so na osnovi vrste pogovorov ugotovili, da bi bil najprimernejši čas konec septembra, ko je bil pred 41. letu ustanovni sestanek celice KP za to območje. Odločili so se, da bodo za osrednjo slovesnost zbrali 30. september. O

tem so seznanili tudi OK SZDL, svoje mnenje pa bo dal tudi odbor za prenašanje tradicij NOB pri občinski organizaciji zveze združenj borcev v Ptuj.

Za letošnji prvi krajevni praznik bodo s slovesnostmi začeli že v začetku meseca septembra, ko bodo 7. septembra odprli novo cesto v Krčevini pri Vurbergu v dolžini petih kilometrov in pol. Istočasno so stekla tudi pripravljala dela za modernizacijo ceste v Čreti, ki bo 1983 leta povezala Orešje, Krčevi-

no pri Vurbergu (ob Dravi) in Dvorjane. S tem bomo dobili najkrajšo asfaltirano cestno povezavo z Mariborom. Ta naš del ceste bodo predvidoma odprli na sam krajevni praznik, 30. septembra. Poleg tega pa imajo že pripravljeno podlago za asfaltiranje krajevnih cest, ki pelje iz Štukov mimo Osojnikovega obrata v Mestni vrh in mimo hiše kjer je bil omenjeni ustanovni sestanek. Na tej — Hlupičevi hiši bodo letos odkrili tudi spominsko ploščo.

Na območju krajevnih skupnosti Grajena so v zadnjih letih veliko vlagali v objekte širšega družbenega pomena. Pred petimi leti so obnovili dom Franca Osojnika, nato pa so vsako leto odprli okrog tri kilometra novega asfalta. Te obsežne naloge so uspeli realizirati z dobrim načrtovanjem nujno potrebnih del in z doslednim realiziranjem sprejetih in obljubljenih akcij, pa tudi z veliko prostovoljnega dela. mš

Mrliška vežica v Ormožu bo kmalu dograjena

Dograditev je bila planirana že spomladi, pa se je pojavila cela vrsta vzrokov, da do tega ni prišlo. Na ormoški krajevni skupnosti so pred dnevi izrazili upanje, da bodo novo mrliško vežico predali namenu ob prazniku krajevnih skupnosti, ki ga bodo slavili 20. in 21. septembra. O stroških

Nova mrliška vežica v Ormožu

gradnje zaenkrat še ne moremo govoriti, saj bo potrebno do zaključnih del storiti še precej. Gradbena dela opravlja ekipa Kmetijskega kombinata Jeruzalem Ormož, investitor je krajevna skupnost Ormož, po dograditvi pa bo objekt predan v upravljanje Komunalnemu podjetju. JB

PRAGERSKO

Avtomatika „krade“ milijone

Avtomatika je prav gotovo pojem, za katerega se danes zavzemajo v vseh sredinah kjer človek ustvarja lepši in lažji jutrišnji dan, tako v delovnih organizacijah kot tudi v kmetijstvu in gospodinjstvih.

Avtomatika je pred nedavim prevzela tudi vlogo urejanja železniškega prometa na enem najbolj prometnih železniških križišč v severozahodni Sloveniji, na Pragerskem. Prav gotovo je njegova prisotnost razbremenila mnoge progovne in druge delavce na tej železniški postaji napornih delovnih funkcij in tako dosegla svoj pravi namen.

Povsem drugačna pa je sedaj podoba na tej postaji v odnosu do cestnega prometa, saj je avtomatsko uravnavanje železniškega prometa povsem ohromilo. Avtomatske zapornice, ki varujejo cestni prehod, neposredno ob železniški postaji Pragersko, na te dni močno obremenjeni cesti, ki med drugim povezuje tudi Madžarsko z Italijo, so zaprte dobre tri četrtine dneva, neprekinjeno pa tudi uro ali uro in pol. Na obeh straneh zapornice s v tem času naberejo kar kilometrske kolone avtomobilov, med njimi veliko število tovornjakov.

O pravi vrednosti izgube časa, ki ga tukaj vsakodnevno zapravljajo čakajoča vozila danes še ni natančnega izračuna. Prav gotovo pa je ob tem prehodu samo v enem dnevu izgubljenih kar nekaj milijonov dinarjev, ob tem pa še precej pomembnega pogonskega goriva. Prisotna je tudi velika nervoza čakajočih voznikov. Prav ta pa ima za posledice nevarno prehitavanje kolone, saj mnogi želijo nadomestiti s hitro vožnjo čas, ki so ga izgubili pred zapornicami. Da je to zelo nevarno kaže tudi podatek o povečanju števila prometnih nesreč na tem odseku ceste v smeri Ptuj in Slov. Bistrice. Na srečo se te še niso končale, razen z velikimi materialnimi izgubami, z izgubljenimi človeškimi življenji.

Če bodo na tej cesti želeli v prihodnje zagotoviti varen in nemoten promet, bo nujno potrebno poostriži prometno varnost, povečati disciplino posameznih voznikov in v najkrajšem času pričeti za gradnjo, iz finančnega gledišča in varnejšega prometa nujno nad ali podvozno.

Viktor Horvat

NA OBISKU MED MAJŠPERŠKIMI GASILCI

Složno delo kronano z uspehom

Poročali smo že o uspehih majšperških gasilcev, katerih krona je bila nedavna slovesnost ob prazniku občine Ptuj, ko so svojemu namenu svečano predali nova gasilska vozila. To je bil povod, da smo k razgovoru povabili ing. Cirila Murka, poveljnika občinske gasilske zveze v Ptuj in člana upravnega odbora gasilskega društva v Majšperku.

O uspehih in težavah članov GD Majšperk je povedal:

«Gasilsko društvo Majšperk obstaja že več kot 50 let in se v svojem delu srečuje z vrsto problemov, podobno, kot druga sorodna društva v ptujski občini. Pohvaliti se moramo, da imamo precej podmladka, se pravi mlajših članov, pionirjev in mladincev. Problem je predvsem v tem, da je majšperško gasilsko društvo na območju, kjer primanjkuje gasilnih sredstev, predvsem vode. Ta problem so delno omilili z nakupom avtocisterne, kajti v hribovitem območju je takšno vozilo najprimernejše. Največkrat je do vode precej daleč ali pa je sploh ni v bližini. Težave so tudi zaradi prostorske stiske, te pa bodo verjetno kmalu odpravili.»

Koliko članov je trenutno v GD Majšperk?

«Trenutno nas je nekaj nad 50, razen tega pa imamo še dve desetini mladincev in dve desetini najmlajših — pionirjev. V društvu imamo tudi nekaj žena, od katerih je že več takšnih, ki nosijo naziv gasilskih častnic. Moramo pa vedeti, da imamo v Majšperku Gasilski center, v katerega sodi matično gasilsko društvo, razen tega pa GD v Tovarni volnenih izdelkov, GD Naraplje, Stoperce. Ptujška gora in Medvedce. Želeli pa bi še, da se bi organizirali gasilci tudi v Konusu — obrat zaščita Majšperk.»

Pred kratkim ste predali svojemu namenu dve novi gasilski vozili. Za kakšno vozila gre in seveda, kako ste zbrali sredstva?

«Mislim, da se je upravni odbor GD Majšperk pravilno odločil, ko je lansko leto sestavil program in oceno ogroženosti samega Majšperka glede požarne varnosti. Pred občane smo postavili svoje potrebe in sicer predvsem potrebo po novi avtocisterini in po orodnem gasilskem vozilu. Občani, oziroma krajanje Majšperka so predlog takoj sprejeli in ga kmalu tudi podprli z izdatnimi finančnimi sredstvi, saj so zbrali nad 400 tisoč dinarjev. Tudi svet KS je akcijo razumel in jo podprl. Na drugi strani je svoj delež primaknila še občinska gasilska zveza in Požarna skupnost občine Ptuj. Sad tega je bila

sobota 16. avgusta, ko smo pred Majšperškim domom »krstili« obe novi vozili. Svojemu namenu smo jih predali z namenom, da jih kljub koristnosti ne bi bilo treba uporabljati prepogosto.»

Morda še nekaj besed o ostalih letošnjih akcijah in delu, ki je pred majšperškimi gasilci v letošnjem letu?

«Moram povedati, da je GD Majšperk postalo že skoraj, kako bi rekel, nekakšno društvo komunalne dejavnosti. Lotevamo se vsega, od čiščenja kanalov, do čiščenja greznic, pleskanja raznih ograj in mostov, popravila cest in številnih drugih del. Skoraj vse kar je treba urediti v okviru KS, uredijo v glavnem člani gasilskega društva s prostovoljnim delom, ali pa za sredstva, ki jih

ni. Kako pa se mladi vključujejo v delo gasilcev?

«Mislim, da gredo po sledovih svojih prednikov, se pravi svojih staršev in stricev. Pohvale vredno je njihovo vključevanje in delo. Še posebej smo ponosni, da se mladinska gasilska desetina iz Majšperka letos udeležuje in celo zastopa Slovenijo na mladinskem državnem tekmovanju, ki bo 5. in 6. septembra v Tjentištu. Mladim je treba pokazati pot, delati je treba z njimi in jim zaupati, ne pa da bi jih recimo zapostavljali ali kaj podobnega. Mi jim nudimo dobre mentorje, ki se veliko ukvarjajo z njimi in jih odlično vodijo.»

Kaj pa sodelovanje gasilcev z organizacijami in društvi v KS in obratno?

organizacije in društva dobro povezujejo, radi sodelujemo drug z drugim in tako lažje premagujemo vse ovire, ki se nenehno pojavljajo.»

Tovariš Murko, vi ste poveljnik občinske gasilske zveze, kaj je novega na tem področju?

«Zadnje čase se že temeljito pripravljamo na jesensko delo, na razne tečaje. Tečejo pa že zaključne priprave na srečanje slovenskih in hrvaških pionirjev gasilcev, ki bo v soboto 30. avgusta. Na tem 13. srečanju zapovrstjo bomo Ptujčani sodelovali najverjetneje s 50 desetini. Letos bo bistvena sprememba, kajti iz do sedaj tekmovalnega srečanja bomo odslej prirejali zgolj srečanja. Naj se mladi gasilci le prijetno srečajo, naj

Ing. Ciril Murko, poveljnik občinske gasilske zveze Ptuj in član UO GD Majšperk

Občinsko gasilsko priznanje I. stopnje prevzema predsednik GD Milan Korže iz rok Herberta Soreca, predsednika občinske gasilske zveze

Foto: L. Cajnko

nujno potrebujemo za svojo preventivno požarno varnost samega kraja.»

Dejali ste, da imate tudi dve pionirski in dve mladinski deseti-

«Tudi tu ni problemov. Če bi obstajali, gotovo ne bi želi takšnih uspehov, kot je bil recimo pred kratkim, ko smo dobili nova vozila. V okviru KS Majšperk se

med sabo izmenjajo izkušnje, naj bodo prijatelji, naj dokažejo, da tudi pri gasilcih ne poznamo meja.»

M. Ozmec

Krap velikan iz sindikalnega ribnika

Poleg prašičev gojijo na farmi v Dražencih tudi ribe in priznati je treba, da so pri tem kar uspešni. V nekdanji gramoznici, ta je v ograjenem prostoru omenjene farme, so v nekaj letih »spitali« kar precej obilne krape, trdijo, da so nekateri precej večji, kot talé na sliki, ki je nasledel vabi Matevža Vrhovška iz Lancove vasi, ki je sicer zaposlen v TOZD Farma prašičev. Tehnica se je ustavila pri 12 kilogramih, bilo je potrebno torej precej spretnosti in ribiškega znanja, da mu je uspelo tega velikanja spraviti na suho. Verjetno se bo ob tej novici marsikateri ribič lotil ribiške strasti, vendar naj povemo, da z lovom v tem ribniku ne bo nič, če ni seveda član delovnega kolektiva farme prašičev. Delavci so namreč pred 11 leti vložili v sedanjí ribnik mlade krape, jih vsa ta leta krmili in imajo torej le oni pravico lovit, saj je marsikateri kos kruha, namenjen delavcem, končal v trebuhu požrešnih prebivalcev omenjenega ribnika.

JB

Matevž Vrhovšek s svojo ribiško trofejo

Dvanajst likovnih umetnikov ustvarja v ptujski občini

petek, nekaj po dvanajsti uri v podlehniškem motelu letošnji udeleženci dvanajstlikarske kolonije POETOVIO — PTUJ, ki jo v okviru letošnjih kulturnih srečanj in organizira ptujska skupnost. Dvanajst jih bodo naslednjih deset dni preživeli v gosteh te občine in lepe slovenske pokrajine ob gostoljubnosti njenih prebivalcev, pa vendar dobrih in prijaznih ljudi. Slikarska kolonija je imela svoj sedež na Ptuj, se je letos preselila v Ptuj, ki ga zaradi tega, ker je bil grad zaprt in čaka na popravila, ni bilo mogoče uporabiti. Nujna adaptacijska de-

so iz Ljubljane, Kamnika, Osijeka in Maribora, dva pa tudi Koroška Slovenca — Valentin Oman iz Celovca in Jožef Stefan iz Pliberke, so skupaj s svojimi gostitelji nazdravili uspešnemu delu v letošnji slikarski koloniji, za katerega je dr. Bračič med drugim dejal:

Letošnji udeleženci XII. slikarske kolonije POETOVIO — PTUJ na slovesnem začetku dela.

»Lahko smo zadovoljni z udeležbo slikarjev na naših srečanjih, ki je bila iz leta v leto različna. Največ jih je bilo na prvem — 16 slikarjev, na desetem jubilejnem petnajst in najmanj pet.

Kaj želimo od vas tovarišice in tovariši? Nič več kot to, da bi bili po svojih umetniških nagnjenjih pošteti do sebe in pokrajine v kateri boste živeli. Vsak jo bo kot umetnik videl in jo takšno skušal tudi zabeležiti. Tako smemo računati, da bomo ob letu videli vrsto lepih individualno doživ-

tega, ker je za vinsko trto potrebno trdo delo in Haložani so ga živeli vsa ta stoletja in ga živijo še danes. Pa tudi zato, ker je bila lahka vinska kapljica poživilo in vzpodbuda za jutri. In kdo s poštenim namenom spi je dober človek, ki z dobro voljo dobro misli. Jaz vam želim, da bi tudi vi bili takšni in da bi v teh dneh ustvarjali z optimističnimi pogledi na svet.

Haložani so živeli težko življenje, pa vendar so bili vedno optimisti, veseli ljudje. Tudi vi bodite med temi haloškimi grci veseli in sproščeni kar vam bo pripomoglo k vaši ustvarjalnosti. Le tako boste lahko odšli s tega haloškega srečanja zadovoljni in oplemeniteni z mnogimi idejami, ki vas bodo spremljale še dolgo časa — tudi takrat, ko boste med štirimi stenami svojih atelijev obujali spomin na to pokrajino, na ljudi, ki jih boste srečevali...

Tudi letošnja skupina slikarjev bo imela priložnost spoznati dela svojih kolegov, ki so nastala na lanskeletni koloniji. Saj bo v času njihovega bivanja v ptujski občini odprta tudi razstava likovnih del lanskeletnih udeležencev. Otvoritvena slovesnost bo v razstavni paviljonu Dušana Kvedra v Ptuj danes ob 17. uri.

Naj ob tej priložnosti še zapišemo, da je v minulih enajstih letih nastalo veliko umetniških del, ki so jih slikarji poklonili Ptuj in mnoga med njimi so že našla svoje mesto v delovnih in drugih prostorih s čimer tudi uresničujemo lanskeletni sklep upravnega odbora, da slike morajo med ljudi, saj so zanje tudi nastale. Letos se jim bo pridružilo novih dvanajst — vsak umetnik namreč pokloni koloniji eno svojih del, na katerih bo vsak s svojim likovnim izrazom upodobil delček naše čudovite pokrajine, človeka pri njegovih vsakodnevnih opravilih in v njegovem življenjskem okolju.

Kulturna srečanja se uspešno nadaljujejo

Uspešnemu začetku VIII. ptujskih kulturnih srečanj, ki se tudi letos odlikujejo po pestrosti prireditev in številni udeležbi, doslej so prišli na svoj račun predvsem ljubitelji folklorja, bo že danes sledila slovesna otvoritev likovnih del, ki so nastala na lanskeletni slikarski koloniji POETOVIO — PTUJ 79. Jutri zvečer ob 19. uri pa velja opozoriti na večer izvirnih šansonov avtorjev Svetlane Makarovič in Aleša Kerstnika v izvedbi KABARETA 13 iz Ljubljane.

V mesecu septembru se bo zvrstilo 16 različnih prireditev in nastopov med katerimi bo gotovo pritegnil največjo pozornost občinstva XI. festival domače zabavne glasbe, ki ga letos pričakujemo v nekoliko spremenjeni obliki. Drugi večer bo je predvsem novost, izvajane bodo poslane melodije in RTV Ljubljana kot organizator tega dela obljublja nekaj najboljših izvajalcev te zvrsti glasbe. Za festival je bilo vseskozi tudi veliko zanimanje in dejstvo, da letos ne bo nagrad s tem pa nekaterih razočaranj nastopajočih, je mnoge vodilo, da so se prijavili kmalu po razpisu, pa tudi odziv avtorjev je bil za drugi večer precejšen.

Med drugimi prireditvami bi veljalo opozoriti tudi na nastop svetovno znane flautistke Irene Grafenauer, ki bo koncertirala že ta ponedeljek v dvorani glasbene šole Karol Pahor v Ptuj. Od 2. do 4. septembra se v ptujska kulturna srečanja vključuje tudi mestni kino z DNEVI FILMA O TITU. Tudi opera GORENJSKI SLAVČEK, ki bo izvedena 10. septembra ob 20. uri v ptujskem gledališču ter monodrama INTERVJU s PAVLO BRUNČKOVO, članico SNG iz Maribora, gotovo ne bosta ostali brez odziva občinstva. Pavla Brunčkova je dobila za odlično izvedeno in doživeto prikazano vlogo v tem nastopu Prešernovo in Severjevo nagrado in to je tudi dovolj prepričljivo dejstvo o dobrem kulturnem dogodku.

mš

Ne ohranjamo zato, da bi lahko drugi uničevali

Škoda sicer ni tako velika, vandalizem nekaterih prepotentnih neodgovornežev pa je potrebno obsoditi, smo slišali v upravi pokrajinskega muzeja v Ptuj pred katero so v noči od sobote na nedeljo pobalinsko prevrnili nekaj arheoloških spomenikov in deloma tudi poškodovali to zgodovinsko dediščino, ki jo muzej razstavlja na prostem. Upati je, da bodo organi milice tem in podobnim objestnežem kmalu na sledi in da jim zaslužena kazen ne bo ušla.

Že leta in leta mora ptujska občina velik del stanovanjskega in kulturnega dinarja namenjati tudi za arheološka izkopavanja na območjih na katerih rastejo nove stanovanjske zgradbe ter bogastvo, ki ga zemlja skriva v svojih nedrih tako ali drugače ohraniti za poznejše rodovalce in za proučevanje zgodovine na naših tleh. Ogromna sredstva so potrebna za vzdrževanje vseh kulturnih spomenikov, ki jih v Ptuj srečamo skorajda na vsakem koraku in še večja so tista, ki jih kljub izdatni družbeni skrbi nismo uspeli zagotoviti za nekatere najnujnejše obnovitvene posege v grajska poslopja, za restavratska dela in podobno. Prav zaradi tega je takšno znanje nad kulturnimi spomeniki vredno še večjega obsojanja in če tudi so bili storilci vinjeni, po vsej verjetnosti so se vračali iz grajske restavracije, jim tega ni moč oprostiti, zlasti še, ker to ni prvi primer v Ptuj.

V pokrajinskem muzeju v Ptuj pa se pripravljajo, da bi lahko nekeje v začetku jeseni, v mesecu septembru zaključili vrsto akcij, ki so jih planirali za letošnje leto. Dela so v glavnem že pri kraju in le še nekaj manjših

Aufbiks Rimljan, čakaj, da ti malo zavrnam nos...

Risba: BRZ

temičnih podrobnosti je potrebno urediti v nanovo urejeni numizmatični zbirki in prostorih dominikanskega samostana, končno pa bo predstavljena tudi rimska peč v Rabelčji vasi, nekatera sprememba pa muzejski delavci obhajajo še v grajski zbirki, urejena pa bo tudi hiša na nekdanjem turnirskem prostoru v kateri je hišniško stanovanje.

Za danes tudi ugotavljamo, da smo v preteklosti posvečali vse premalo pozornosti umetninam, ki jih hramo v kulturnozgodovinski zbirki na gradu. Neprecenljiva je vrednost stenskih slik — gobelinov, ki so nujno potrebni posegov restavradorjev. Najmanjši bo letos očiščen in utrjen ter tako pripravljen za obnovo.

Po dosedanjih podatkih so muzejski delavci tudi izredno zadovoljni z letošnjim obiskom, ki v letni sezoni nekako dvakrat doseže svoj vrh — to je v mesecu juniju, v času šolskih izletov, ko si zbirke ogleda več tisoč mladih iz vse Slovenije in drugih republik, nato pa v mesecu septembru, ko je zaključena turistična sezona. Številke kažejo letos več obiskovalcev, zlasti mladih in kmalu bodo na voljo tudi podatki za poletne mesece, ko se v našem mestu močno poveča tudi turistični promet.

Kljub zbiranju sredstev s posebno prispevno stopnjo pri ptujski kulturni skupnosti, doslej je tega denarja blizu 180 milijonov starih dinarjev, pa še vedno nismo uspeli prenesti zbirke NOB in ljudske revolucije iz neprimernih grajskih prostorov v nekdanje ptujske zapore v katerih bi dobila svoje stalno mesto. Stavba je sicer že izpraznjena in v njej ni več stanovanj, letošnje stabilizacijsko leto pa daje še manj možnosti, da bi lahko zagotovili skoraj milijardo starih dinarjev za adaptacijska dela, ki bodo na koncu z vsemi podražitvami seveda še večja. V mesecu septembru se bo ponovno sestal gradbeni odbor, ki bo pretresel in analiziral vrsto podrobnosti in sprejel tudi nekatere konkretne sklepe za nadaljnje akcije.

mš

TUDI V PTUJSKEM GLEDALIŠČU BODO ZAČELI S SEZONO

V prvi polovici meseca septembra bodo tudi ptujsko gledališče začeli s letošnjo sezono, za katero so nam sestavili še pred poletnimi počitnicami. V prvi bo Franjo Potočnik, režiser SNG iz Maribora, v Ptuj gostuje že vrsto let, obnovil uspešno predstavo ZDRAHE NA VASI, ki je doživela le dve predstavi zaradi bolezni dveh igralcev. Občinstvo je to zelo dobro sprejelo, izbrano pa je bilo tudi za letošnje srečanje, ki pa se ga že iz ugotovljenega niso mogli udeležiti. Za začetek sezone je

ptujski amaterski gledališki ansambel dobil tudi dvojno vabil za gostovanje z Zdrahami v Ljutomeru in v Cirkovcah.

V tem času bodo v gledališču začeli tudi s študijem novega dramskega dela — Vojnovičeve drame EKVINOKEČI, ki jo poznamo tudi pod naslovom Nevihita. To je dokaj zahtevna naloga tako po vsebini kot zasedbi, ki jo bodo ob uspešnem sodelovanju vseh, gotovo tudi realizirali.

mš

OD ŠANKA DO ŠANKA ... Z ANDREJEM ŠIFRERJEM

V Sloveniji primanjkuje glasbenih avtorjev

ljubljeni slovenski pevec, kantavtor in odlični kitarist Andrej Šifer je pred kratkim imel v dobro obiskanem koncertu med brigadirji mladinske delovne akcije Slovenske gorice '80. Navdušenja brigadirji ni bilo konec niti po koncu koncerta, ki se je zavlekel čez 22 ur zvečer. In prav je, saj poje Šifer prav za mlade. Glasbeni strokovnjaki trdijo, da z njim zavel v slovenski glasbi nov in predvsem svež veter. Tisti, ki njegove pesmi do poznate zagotovo to lahko povedo, ostalim pa smo pri presoji nekoliko olajšali delo v eni od naših radijskih Ptuj v kateri je gostoval Andrej Šifer.

Pravzaprav smo ga v goste, z željo, da bi tudi vi, dragi bralci Tednika, imeli kaj od njega, o njegovih pesmih in mišljenjih o slovenski glasbi. O svojih začetkih v glasbenem področju je dejal:

več kako je bilo. Na festivalih se je dogajalo, da je prišla na oder pevka ali pevec, odpel pesem, za katero mu je nekdo glasbo skomponiral, pa napisal še tekst in aranžma. ... in ljudje so ploskali. Čeprav morda niso bili zmeraj zadovoljni s predvajanim. Razen tega je v zadnjem času premočan vpliv zahodnjaške moderne glasbe. Vse pogostejši so razni plagiatji, ali kako bi človek rekel, vse prebogosto slišimo popevke, ki so sestavljene iz različnih delov raznih že popularnih skladb.

Skladbe, oziroma popevke, kot jih ponujaš svojim ljubiteljem so čisto nekaj posebnega, tudi naslovi so pravi domači, slovenski. Razen tega si kantavtor, sam pišeš glasbo, tekste in povrh tega še sam svoje zapoješ. A je to težko?

„Mislim da ne, če ti pride samo

ble, kot pri nas, ampak „Vse manj je dobrih gostiln.“

In kaj misliš ti o današnjih pevcih zabavne glasbe, predvsem o mlajši generaciji slovenskih pevcev?

„Kaj mislim. Ja mislim, da ta mlada generacija vsekakor spreminja, kar je utečena že najmanj 15 let in recimo festivali, ki so bili pri nas pred kakšnimi 15 leti so bili cenjeni, sila avantgardni in napredni. Mi seveda takrat še nismo imeli svojega programa in je to še precej pomenilo. Danes je to že drugače. Zdi se mi celo, da so za nekatere festivali ovira. Zato jaz odslej ne bom na nobenem festivalu več nastopil. Festival — takšen, kot jih danes poznamo — ne more biti več predmet nekakšne selekcije dobrih in slabih pevcev, ki potem eni pač uspejo, drugi pa se preži-

Andrej Šifer, kot ga je ujel slovenski mojster fotografije Tone Stojko ob izzidu plošče z naslovom Od šanka do šanka.

od sebe. Kadar hočeš zmored, potem je prav. Poglej, jaz „mus'konter“ nisem dober, tudi dober pevec nisem, to mi je jasno, tudi kitarist nisem dober. Toda če odzameš od mojih popevk glasbo ne ostane gola poezija, ampak je vsakega nekaj. Malo tega, malo domačega, malo glasbe in petja in nastane cel kupček, ki pa je v celoti gledano še nekaj. Mi pravimo, da je to „fajn“. In če je lepo, ne vem kako dolgo bo. To je pa po mojem tisti uspeh, o katerem si prej govoril. Jaz ne vem, če imate tukaj na Štajerskem isti pro-

vljajo s petjem po lokalnih in hotelih. Vse je preveč odvisno od denarja. Dobro vemo, da vse nekaj stane in če pač ne uspeš dobiti komponista, tekstopisca ali odličnega managerja, ki danes že nekaj pomenijo, potem ti po mojem niti dober glas ali lepo žensko telo ne pomenijo dovolj.

Jaz poskušam na razne načine, kako naj bi glasba mlajših pevcev prišla do veljave. Sam sem pripravil turnejo s študenti (izvirni) '80. To so bili mladi študenti, glasbeniki, mladi ustvarjalci tekstopisci avtorji in pevci. Skupaj smo potovali

Planinski tabor

Na Zadnjici v dolini Trente se je ob rob gozda in potoček stiskala skupina šotorov, ki je nudila začasno domovanje pionirjem — planincem iz Ormoža. Sedem dnevno taborjenje je nadebudnim planincem ponudilo srečanje z življenjem v naravi na taborniški način in jih približno planinam. V času taborjenja je vodstvo tabora, ki ga je organiziralo planinsko društvo „Maks Meško“ iz Ormoža, pripravilo izlete: k izviru Soče in v Trentarski muzej, na Kriške pode, izlete je vodil Marjan Potanec ter izlet na Triglav.

Čas med pohodi in izleti je zapolnilo izredno pestro življenje in delo v taboru. Pionirjem — planincem so pripravili predavanja iz osnov orientacije in signalizacije, pogovor je stekel tudi o planinah in planinski organizaciji. Zaživela sta tudi biološki in novinarski krožek.

Kurjenje tabornega ognja in vzdusje ob njem je bilo pionirjem — planincem posebno doživetje. Seveda pa tabornega ognja niso kurili le zato, da bi se ob njem veselili, nekajkrat je bilo ob njem potrebno posušiti mokro glavico in premočene dele oblečila. Vendar to ni sklenilo dobre volje taborečih.

V planinskem društvu „Maks Meško“ iz Ormoža še sicer niso ocenili uspešnosti tabora, vendar je z ozirom na zadovoljne obraze mladih planincev, kakor tudi tabornega vodstva mogoče sklepati, da je bil tabor uspešen in da so zadovoljili vsem motivom, ki so narekovali organiziranje planinskega tabora.

Besedilo in posnetki: FI M

Izlet je bil prijeten, čeravno so se vrnili premočeni

Planinci pri izviru Soče

Ko ni deževalo je bilo sušenje glavno opravilo

Vonj vrtnic pomešan z vonjem crknjenih piščancev

Dragi bralci, to (v naslovu) je fantastična kombinacija. Ni napredaj (zato moje pisanje ni reklama), doživite jo lahko ob izjemni priložnosti, če se slučajno peljete s katerikoli prevoznim sredstvom, razen raket seveda, ki so prehitre, mimo opuščenih gramoznic v Rogoznici.

Usode divjih gramoznic so itak znane. Če so gramoznice dovolj blizu naselij in če do njih vodi kakšna cesta, ki do konca ne „prestraši“ Diane ali drugega vozila, se spremenijo v smetišča. Veste, da tam lahko najdete stare štedilnike, hladilnike — skratka neuporabne kuhinjske elemente, stare steklenice in drugo steklo, tudi kakšen stari fičo se najde za grmom.

Toda vse to so vsakdanji problemi ali problemi sploh niso in če so vsakdanji, zato jih sploh ne opazimo in nas ne motijo. Marsikoga pa najbrž moti neznošen smrad iz rogozniške gramoznice, ki s svojo vsestransko estetsko pojavnostjo izredno učinkuje na okolico, to je poleg stanovanjskih hiš tudi novo rogozniško pokopališče.

In zdaj vprašanje, ki bo končno razkrilo „jedro problema“: Kaj smrdi (izloča pline s človeku neprijetnim vonjem)? To je mrhovina — natančneje — piščanci, ki jim ni bilo usojeno zagledati belega sveta in končati na „prijetnejši“ način, v ponvi na najrazličnejše kuharske načine od tatarskega nazaj ali vsaj v obari, ampak so kljub stabilizacijskim prizadevanjem in pomikanju bencina pocrkali in zdaj jih nekdo ali vsekdo vsak teden tudi po dvakrat vozi s tovornjaki v staro gramoznico.

Piščanci ne morejo biti krivi. Če logično sklepamo, so krivi tisti, ki so nekdo „mogoče“ še ni tako dolgo

od tedaj in jih s hitro in pravilno zastavljeno akcijo še lahko odkrijemo in ustrezno kaznujemo ali vsaj poučimo o njihovem nepravilnem in družbi škodljivem dejanju, začeti kopati gramoz na tem mestu, kjer je zdaj gramoznica.

Ob tem primeru se lahko sami prepričate o neodgovornem obnašanju in ravnanju nekaterih naših posameznikov, organizacij, služb in tudi krajanov, ki takšno stanje celo izkoriščajo, saj nekateri domačini za svoj ljubi kruhek in standard celo pobirajo piščance, ki vseeno še niso bili čisto mrtvi in mislijo (domačini namreč), da jih bodo z intenzivno nego še lahko obdržali pri življenju. Sicer pa so to posamični primeri, ki ne morejo pomeniti resnejšega dvoma v naše ljudi.

Dodatek ali uradna verzija piščančjega „pokopališča“: V Perutnini pravijo, da iz njihovih valilnic res vozijo še neizvaljene in poginule piščance, ampak da je to, kam jih vozijo, stvar Komunalnega podjetja.

Na komunalnem podjetju pravijo tisti, ki so odgovorni za odlagališče odpadkov in smeti, da piščance iz Perutnine res vozijo v rogozniško gramoznico, ampak da jih drugam ne morejo voziti, ker drugje ni prostora, ustreznega odlagališča.

Mnenje sanitarnega inšpektorja žal nismo mogli dobiti.

Zaključek po vsem tem najbrž niti ni potreben: če kdo (tudi od „prizadetih“) česa ne verjame, naj gre na sprehod ali krajši izlet do Rogoznice. Priporočam, da ima spremljevalca, ki bo sposoben „interveniirati“ v primeru slabosti in se bo lahko prepiral sam.

D. Petrovič

Del skupine ptujskih planincev na planoti pod Visokim Snežnikom pred povratkom v dolino

Cela skupina planincev se je zbrala na Sviščakih za povratek proti dolini

NA VISOKEM SNEŽNIKU

V nič kaj obetavnem jutru je 45 predvsem starejših planincev zapustilo starodaven Ptuj in se odpeljalo na Notranjsko. Dlje ko smo se vozili, tembolj sta rasla upanje ter dobro razpoloženje, saj je bilo grozečih oblakov vedno manj. In tako smo se pred Potojko dokončno odločili za Snežnik.

Iz Ilirske Bistrice smo po strmi, ovinkasti, vendar dobro oskrbovani cesti prispeli na sončne Sviščake (1242 m). Izpred Planinskega doma se je večja skupina podala na Snežnik. Skrajša smo hodili po grobi cesti skozi stoleten gozd in za tem

nadaljevali pohod po skalni ozki planinski stezi med gostim, težko prehodnim borovjem. Čim smo prispeli na odprto, sta nas zajeli prava kraška burja ter gosta megla in nas spremljali vse do Zavetišča na Visokem Snežniku (1796 m), kamor smo prispeli v uri in pol hoda. V topli sobi, ob skrbni postrežbi z dobrim čajem, smo kaj hitro pozabili napore.

Se spominski posnetek ob zameglenem Zavetišču in že smo se vračali. Gosta megla ni dopuščala razgleda, le tu in tam smo skozi „lujnje“ opazovali čudovito pokrajino pod

nami. Kratek počitek na toplem soncu v Domu na Sviščakih in gostoljubje v samem Domu, sta nam dala pravo tovariško planinsko počutje. Kar prehitro je minil čas in odprmo smo se na povratek in pri tem opazovali ob snežniške gozdove, kjer ima zavetje razna divjad od srn do medveda, ter lepo naravo globoko v gorah.

Ceprav nas je tokrat že drugi ovirala megla na vrhu Snežnika, je tudi ta izlet, ki ga je vodil Lipe Izlaker, lepo in dobro uspel.

Besedilo in posnetki: Rudi Rajkovič

Brigadirjem veteranom in članom kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“

V soboto, 23. avgusta je bil v naselju MDA v Dornavi slovesen zaključek MDA Slovenske gorice '80. V tej delovni akciji so tudi letos sodelovali brigadirji veterani iz ptujkega kluba brigadirjev. To sodelovanje se je začelo že leta 1977 in nadaljevalo vsako leto, letos že četrto.

Posebno v soboto, 9. avgusta je bila impozantna delovna akcija na udarniškem dnevu pri izkopu cevovoda na trasi Ptuj — Sestrže. V njej so sodelovali poleg brigadirjev četrti izmene in brigadirjev veteranov tudi vojaki iz ptujke garnizije JLA, krajanji in mladinci iz krajevnih skupnosti Ptuj — Sestrže (Sestrže) in ostali. Vseh sodelujočih je bilo okrog 400, res razveseljujoča številka.

Posebej je treba pohvaliti brigadirje veterane iz kluba Ptuj, saj so si letos nekateri že drugič pridobili naslov udarnika z diplomom in značko. Če bo le mogoče, se bomo tudi v letu 1981 udeležili teh

akcij, če nam bo zdravje dopuščalo še v večjem številu.

V zvezi s tem želim brigadirje — veterane z območja občin Ptuj, Ormož, Maribor in od drugod še enkrat pozvati, da se takoj vključijo v klub brigadirjev Franc Belšak-Tone Ptuj pri OK ZSMS Ptuj. Za letošnje imamo v programu še brigadirsko potovanje — po poteh dela in borbe, vključno z obiskom hiše cvetja v Beogradu, kjer počiva naš pokojni tovariš TITO. Za ta izlet se čimprej prijavite!

V kratkem bo tudi občinska konferenca — zbor vseh brigadirjev, dan in čas bo pravočasno objavljen. Na zboru bomo razpravljali o minulem in bodočem delu, o razviju našega novega prapora in podobno. Se enkrat vas vabim, vključite se v klub brigadirjev, če se niste in povejte to še drugim. Naš naslov: Klub brigadirjev „Franc Belšak-Tone“, OK ZSMS Ptuj.

Rudi Košir, brigadir veteran

BLOK V PODGORCIH ŽE NEKAJ LET BREZ VODE

Piške stranka v stanovanjskem bloku v Podgorcih pri Ormožu. V tej zgradbi stanujemo štiri družine in eden samski mož. V bloku je še pošta, krajevni urad, dispanzer za otroke, zobozdravstvena ambulanta.

In kje nas čevlji žuli? V bloku že nekaj let ni tekoče vode. Da je ironija še večja, vode tudi ni v bližini bloka. Nekateri si jo nosimo od sosedov, drugi pa si jo vozimo z avtomobili. In to v času varčevanja z gorivi! Imamo angleška stranišča in kopalnice. Kopalnice praktično sploh ne moremo uporabljati, kaj šele pralnih strojev! Zelo bi bili veseli, če bi si situacijo ogledal upravljalec bloka — Samoupravna stanovanjska skupnost Ormož,

vendar ta molči tudi po odločbi sanitarne inšpekcije, ki odloča, da bi morala teči voda že mesec dni. Toda pipe še vedno molčijo.

Hoteli smo se pogovoriti z upravljalcem bloka, vendar smo naleteli na posmeh tajnice, ker tovariša direktorja ni bilo. Očitno tovarišica tajnica ne ve kakšno je njeno delo.

Zato se stanovalci bloka upravljajo s pravičnim vprašanjem: Ali je odločba sanitarne inšpekcije premalo? Ali stanarini, ki jo plačujemo upravljalcu nič ne pomeni? Zelo bi bili veseli, če bi vedeli, kaj o vseh vprašanjih meni Samoupravna stanovanjska skupnost Ormož.

Alenka Gašperič, Podgorci 17

Ponovno pred matičarjem

V poročni dvorani gradu v Slovenski Bistrici sta pred nedavnim po petdesetih letih skupnega življenja ponovno stopila pred matičarja AMALIJA in JANEZ VERDNIK iz Laporja št. 72 pri Slov. Bistrici. Amalija jih danes šteje 78, Janez pa 80 let. Svojo skupno življenjsko pot sta začela junija 1930 v Laporju, kjer sta si ustvarila skupen dom, ki ga do danes nista zapustila. Janez je 35 let opravljal čevljarstvo obrt, Amalija pa je gospodinjila in opravljala kmečka dela. V zakonu sta se jima rodila sin in hčerka, danes imata dve vnukinji in kar tri pravnuke. Kljub zavidljivim letom se tudi danes ne prepuščata brezdelju, saj sta bila vajena trdega dela od rane mladosti.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

„Seveda jo vzamem“ je rekel zlati ženin, nevesta pa je pritrdila „Tudi jaz vzamem Janeza, saj se je v teh petdesetih letih kar dobro izkazal“

POLSKAVA — ODLAGALIŠČE POGINULIH ŽIVALI

Ni dolgo od regulacije reke Polskave, ki se vije skozi Lancovo vas proti Trzcu. Na tem območju je Polskava dobila močnejši tok, da ne poplavlja naselja in polj.

Ne glede na regulacijo pa je reka vaščanom še vedno smetišče in odlagališče poginulih — misleč „Saj bo vse odneslo!“ Da ne govorimo o kupih smeti, kot da bi bila voda veliko odlagališče razne nesnage. Kar srh te spreleti ob pogledu na razne razpadle živali, ob obrežju kot so mačke, kure, prašički in podobno.

Nedavno tega sem naletela na nenavadni kadaver v tej deroči reki. Tam jer se Polskava vije proti jezcu v Trzcu, ki več ne služi svojemu namenu, si je voda naredila sredi struge nekakšen otok. Na del kopnega so valovi nanesli kadaver teleta, ki je nekaj dni ležalo v vodi in razpadlo. Osmradu, ki se je širil od tam ni

treba posebej pisati.

Sprašujem se, ali tu ni odgovorne osebe, da bi bila vila iz reke ali na kak drugačen način odstranili kadaver, po katerem so gomazeli za prst črvi. Tudi vaščani bi se morali zavedati, da to ni plja okolje in prinaša klice raznih bolezni.

Problem je tudi v tem, da se v vročih poletnih dneh marsikdo osveži prav v Polskavi. Da ne govorimo številnih otrokih, ki so redni kopalci v tej reki. Vsi, ki ste odgovorni ali se vsaj čutite odgovorni za živali, ki poginejo spadajo pod zemljo, smeti in pad. Polskava pa naj brez telet, mačk, kur in prašičkov živi, teče skozi naselja, naj bo ponosna, da bo lahko vsak s ponosom rekel: „To je čista reka, ne pa odlagališče poginulih živali.“

Majda

PLAVANJE ZA TRIMSKO ZNAČKO

V SOBOTO V PTUJSKIH TOPLICAH

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ptuj in plavalni klub Toplica bosta to soboto v Ptujskih toplicah izvedla trimsko plavanje za zlatega, srebrnega in bronastega delfina za vse starostne kategorije občanov. In kako si pridobite značko? Glede na vašo starost morate v poljubnem slogu preplavati od 50 do 100 metrov v olimpijskem bazenu, seveda v ustreznem času, prilagojenem vašim letom. Mladi do 14. leta starosti in starejši od 40 let boste morali preplavati 50, ostali pa 100 metrov. Akcija bo med 9. in 12. uro. Najbolje je, da sodelovanje na trimskem plavanju združite z običajnim kopanjem v ptujskih toplicah. Torej, v soboto se dobimo na trimskem plavanju!

I. k.

Plavanje — tokrat za delfinke

(foto B. Rode)

V SOBOTO ZAČETEK PRVENSTVA

V soboto 30. avgusta se bo začela tekmovalna sezona 1980/81 v slovenskih rokometnih ligah. V ptujski občini bomo spremljali le nastope jenskih ekip.

Članice rokometnega kluba Drava bodo po izpadu iz severne skupine druge zvezne rokometne lige igrala v enotni republiški. Konkurenca ni veliko slabša od drugoligaške in zato ne moremo govoriti o velikih favoritih prvenstva. Ptujskeanke so kljub težavam z igalskim kadrom program priprav izpeljale, vendar vse igralke zaradi dopustov in poškodb ne bodo enako dobro pripravljene. Prestopni rok, ki je potekal od 15. julija do 15. avgusta je sicer veliko zahteval, vendar ptujske ekipe ni okrnili. Zraven igralke, ki so že nastopale v drugi ligi in mlajših, ki so se ekipi priključile na začetku priprav, bosta v ekipi igrali tudi najboljši igralci Ines Černe in Katica Mumlek. Če poškodbe ne bodo povzročile še dodatnih izpadov, potem bo ekipa z izjemo Novakove popolna, torej ne bo med kandidati za spodnji del lestvice, kot je v nekaterih obdobjih priprav bil lazalo. Prvo prvenstveno srečanje v novi sezoni bo Drava odigrala to soboto ob 18. uri in sicer se bo na domačem igrišču pomerila s Polano, novimi članicami enotne republiške lige. Zaradi sočasnega dneva prutninarjev bo vstop prost.

I. kotar

Ines Černe in Katica Mumlek (foto B. Rode)

Pragersko 75—Savinjska 6:3 (4:2)

Igrišče Pragerskega 75, gledalcev 250, sodnik Botjak iz Murske Sobote.

Pragersko 75: Gorjanc, Korosec, Janko Miklošič, Petrovič, Robar, Koren, Hohnik, Kancler, Dušan Miklošič, Krajnc in Arnuš.

SAVINJSKA: Vaš, Krivec, Šarlah, Danžič, Korun, Čuan, Haladeja, Udovič, Koznenc, Jug in Strambelj.

V srečanju novincev v območni slovenski nogometni ligi vzhod, sta se v Pragerskem pomerili ekipi domačega Pragerskega 75 in ekipe Savinjske. Domači so pričeli z silovitimi napadi, ki pa niso rodili sadov. Nato so gostje povedli po samostojnem prodoru levega krilca Šarlah, ki je izigral vse obrambne igralce domačin in dosegel vodeči zadetek. Toda, veselje gostov ni dolgo trajalo, kajti domačini so po napaki gostujočega vratarja rezultat izenačili in čez nekaj trenutkov tudi povedli. Svoj tretji zadetek so domačini dosegli z velike razdalje, ko je Kancler s strelom iz velike razdalje ukanil nespretnega gostujočega vratarja. Po samostojnem prodoru Arniša v 45 minuti so

Ekipa Pragersko 75 je v prvem nastopu dosegla zanesljivo zmago

domači dosegli svoj četrti zadetek.

Tudi v drugem delu so bili domači boljši in so zanesljivo osvojili prvi par točk, kar jim daje vzpodbudo za še večjo zavzetost na preostalih srečanjih. Nekaj besed je potrebno zapisati tudi o gledalcih, ki so se zares v velikem številu zbrali ob robu igrišča Pragerskega 75. Okrog

igrišča je ograja in prav bi bilo, da bi v bodoče gledalci stali za ograjo, ne pa na notranji strani, tudi petarda je odveč, kajti ta lahko prinese poškodbo igralcev ali gledalcev. Skratka domači so lahko zadovoljni z igro in borbenostjo.

Besedilo in posnetek: Danilo Klajnšek

Ptuj prvi favorit

Nogometaši v območni nogometni ligi so pričeli s tekmovalnim. Z združitvijo petih selekcij Aluminija in Drave smo v ptujski občini končno le dobili zelo kvalitetno moštvo, ki si po igralškem kadru ne zasluži, da nastopa v tako nizkem rangi. Za to enajsterico je prava škoda, da se ne mora dokazovati v enotni slovenski ligi, kajti na dlani je, da bi bili ob maksimalni pripravljenosti pri vrhu. Enotnost moštva brez klubskih trenj in dobro delo trenerskega kadra pa so garancija za uspeh, ki ga vsi vsaj v sebi pričakujemo.

Služaj je tisti, da sem v kratkem časovnem razdobju dveh dni videl na delu šest moštvo območne slovenske nogometne lige-vzhod. V prvi tekmi so nogometaši ptujske selekcije v Kidričevem zanesljivo premagali moštvo Fužinarja iz Raven. Ob maksimalni pripravljenosti mošt-

va, bi bil rezultat veliko višji. Selekcija Koroske je solidno moštvo, ki bi utegnili presenetiti, še zlasti na domačem igrišču, kjer igrajo tudi drugače, kot so v Kidričevem. Eden izmed pretendentov za naslov je tudi ekipa Elkraja iz Mozirja, vendar pa je v prvi tekmi nastopila močno oslabiljena v Mariboru proti Kovinarju in kljub temu iztržila točko. Z malce sreče bi lahko dosegla obe. O ekipi Mozirja ni potrebno pisati preveč, kajti Kopušar, Benetek, Ermenc in pa v prvi vrsti Železnik dajejo ton igri. To so prekaljeni borci, ki jim je v lanskem tekmovalni sezoni le za las ušlo prvo mesto. Napad je njihovo orožje, saj je sposoben na vsakem igrišču zabiti tudi gol več kot ga dobi obramba. Zlasti ta je slabši del moštva, še posebej oba branilca, pa tudi vratar včasih zasp.

Ostala tri moštva: Kovinar, Pragersko 75 in Savinjska pa

Selekcija Ptuja (stoje od leve) Panikvar, Veselič, Emeršič, Albin Dončec, Vindiš, Skok, Tement, drugi trener Zajc, član predsedstva Rumpf, trener Krnjič in član predsedstva Kozjak. (od leve na desno čepijo) Kokot, Krajnc, Matič, Smigoc, Stefan Dončec, Skrget in Vrabl

igrajo predvsem borben nogomet, ki ga lahko ptujska ekipa s tehnično igro razbije. Kajti razen Mozirja igrajo te štiri ekipe zlasti slabo v sredini, kjer malo ali pa ne pokrivajo nasprotnih igralcev, tako da pridejo na tekma s temi

ekipami na površje individualci, katerih pa ekipi Ptuja ne manjka. Od selekcije Ptuja lahko pričakujemo uvrstitev pri samem vrhu razpredelnice.

Besedilo in posnetek: Danilo Klajnšek

STRELSTVO

USPEŠEN NASTOP ALOJZA TRSTENJAKA

Alojz Trstenjak, član strelske družine Jože Lacko iz Ptuja, je kot član republiške reprezentance sodeloval na tradicionalnem dvoboju v Zürichu, z reprezentanco tega kantona. Pred dvema letoma v Ljubljani so slovenski strelci zmagali, prav tako tudi na tokratnem merjenju moči v sedmih strelskih disciplinah. Alojz Trstenjak je nastopil v streljanju z zračno pištolo in s pištolo proste izbire. V prvi disciplini je z rezultatom 377 krogov osvojil peto mesto, v drugi pa je bil z rezultatom 539 krogov tretji. V obeh disciplinah je bil drugi najbolje uvrščen strellec iz ekipe Slovenije, premagal ga je le Franc Peternel mlajši.

Najboljšega strelca ptujske občine v streljanju s pištolo čaka to soboto in nedeljo nastop na državnem prvenstvu v streljanju s pištolami in mednarodnem programu. Trstenjak bo nastopil v disciplini pištola proste izbire.

I. kotar

EKIPA JURŠINC PRED DESTRIKOM

V nedeljo so nogometaši Juršinc pripravili turnir v malem nogometu, ki se ga je udeležilo osem ekip. Začetek turnirja je nekoliko motilo vreme, vendar se je kasneje izboljšalo, kar se je poznalo tudi v igrah, ki so bile večinoma fer in zanimive. V finalu je ekipa Juršinc premagala Destrnik z 2:0. Pokal za tretje mesto so prejeli igralci ekipe TAM.

Milan Zver

TURNIR V MALEM NOGOMETU

ZMAGOVALEC NK SKORBA

Nogometni klub Skorba je 16. avgusta organiziral turnir v malem nogometu, ki je bil eden največjih pri nas, saj je na njem sodelovalo 22 ekip in to z območja občin Maribor, Slovenska Bistrica in Ptuj. Zaradi muhastega vremena je že v prvem kolu izpadlo precej dobrih ekip (Kovinarstvo Frida Župeč — NK Skorba 0:1, Dornava — Jeklotehna 4:3, Blok 15 Kidričevo — NK Gerečja vas 4:2).

Prvo mesto in veliki pokal je osvojila ekipa NK Skorba v postavi: Valh, Mlakar, Muratovič, Vogrinčec, Polajžer in Krajnc, saj je ta mlada ekipa pokazala tudi najboljšo igro. Dejanski derby turnirja je bil med ekipama Disko Metulj — NK Skorba. Čeprav je Metulj vodil že z 2:0, je bilo srečanje končano z 2:2, pri streljanju sedemmetrov pa je bila Skorba boljša in je zmagala s 4:3. Ekipa Metulja (Simonič, Zajc, Emaršič, Matič, Hvalec, Žgeč, Vrabl in Bezjak) ni vzdržala bučnega navijanja gledalcev. V dejanskem finalu pa sta se srečali ekipi Hoč in NK Skorbe, rezultat 4:1 za Skorbo.

Končni vrstni red: NK Skorba, Hoče, Destrnik, Disko Metulj, GR Mehanizacija, Dornava, Blok 15 Kidričevo, Hajduk Skorba itd. Nešteti osem ekip je prejelo tudi praktične nagrade. Za najboljšega vratarja je bil proglašen Leopold Valh (NK Skorba), najboljši strellec Mihelič s 8 zadetki (Destrnik), oba sta prejela pokale in praktično nagrade.

Pokrovitelj turnirja je bil Maks Černezel, soboslikarstvo Ptuj, ki je predal tudi pokale in praktične nagrade. Turnir si je ogledalo okrog 300 gledalcev. Sodnika Vogrinčič in Hazimali sta svojo nalogo opravila zelo dobro.

Daniilo Polajžer

Oh, ta nogomet

Ni še dolgo od tega, ko so sredstva javnega obveščanja namenjala skoraj preveliko pozornost nogometnim dogodkom v naših zveznih ligah. Ugibanja, kdo bo prvak, katero moštvo se bo poslovilo od te in te lige, nogometna kuhinja, in vse tisto kar ne sodi k nogometu so dosegli vrhunec meseca julija. Končno se je tudi to uredilo. Istočasno s temi dogodki v zveznih nogometnih ligah pa ne smemo nikakor pozabiti na dogajanja v in okrog slovenskih nogometnih lig.

Verjetno je poznavalec nogometa znano, da v slovenski ligi lahko tekmujejo klubi po predhodnem prijavljanju pred vsako tekmovalno sezono, ne glede na uvrstitev moštva, da morajo imeti veliko število trenerjev, da lahko v moštvo nastopajo samo trije (morda že pet igralcev) starih nad 24 let, da klub, oziroma selekcija mora imeti zraven članske ekipe še mladince, kadete, pionirje, mlajše pionirje in verjetno lahko v naslednji tekmovalni sezoni pričakujemo od nogometne zveze Slovenije, da bodo morali igrati tudi še cicibani. In če boš imel vso to stvar urejeno, boš morebiti dobil zeleno luč za tekmovalne.

Ta sistem je namenjen za izpopolnitev igrskega kadra naših višjih selekcij oz. piramid, na vrhu katere je ljubljanska Olimpija in pa „slovenski drugoligaši“. Žal se po triletnem časovnem obdobju nobenemu slovenskemu igralcu ni uspelo uvrstiti v moštvo drugoligašev in našega prvotigaša (iz kadra selekcij). Da bi bil absurd še večji, so naši vrli trenerji skočili malce v Bosno in v Srbijo, ter od tam pripeljali talente za „lepe oči“ (kaj la denar). Mogoče pa se bo v naslednjem srednjeročnem obdobju le uspelo kateremu prebiti v piramido.

Na račun administrativnega odločanja o slovenskih nogometnih ligah sta morala združiti moči tudi Aluminij in Drava. To se je v pripravljalnem obdobju pokazalo kot dobro, kako bo pa naprej, bo pokazala prvenstvena razpredelnica. Vendar pa se lahko zgodi, da bodo v nogometu zabredli še globlje, morda preveč globoko. V katerem grmu torej tiči zajec?

Na področju medobčinske nogometne zveze Ptuj deluje veliko rekreacijskih moštvo. Že vsaka malo večja vas ima svojega predstavnika v rekreacijskem nogometnem tekmovalju. V teh moštvih pa nastopa veliko število mladih igralcev, mlajših od 18 let. Namesto, da bi si mladeniči pridobivali znanje pri pionirskih kadetskimi in mladinskih selekcijah Drave in Aluminija, brez težave postajajo aktivni rekreativci. Čez čas pa se zave pripetijo, da bomo priča padcu kvalitete nogometa na ptujskem področju. Torej po hitrem postopku bo potrebno sprejeti sklep, da igralci do dopolnjenega 18 leta starosti ne morejo, oziroma ne smejo zastopati barve vaških klubov. Res je, da tudi v rekreaciji gre za točke, vendar pa te točke niso tako pomembne, kot vzgoja večjega števila mladih nogometašev kot do sedaj. Želja nas vseh je, da si čim več mladih igralcev pridobi znanje iz nogometa na organiziranih treningih, kajti čez čas, ko se bodo vračali iz selekcij, se bo kvaliteta poznala v občinski ligi. Manj bo grobe igre in manj bo nešportnih izpadov igralcev in občinstva.

V slovenskem nogometu bo moralo po hitrem postopku nekaj eksplodirati. Kajti tako ne more iti več naprej. Igralci in glas igralca, ki igra iz veselja in ljubezni do nogometa je podoben, oziroma enak ničli. Predstavlja „goli“ objekt izkoriščanja v slovenskem nogometu, brez prave pravice. Nihče nas ni vprašal ali se strinjamo s podobnim sistemom, to so potrdili nekakšni delegati, samo kateri in v katerem imenu? Pot v naši družbi pa je drugačna in sicer od baze navzgor. Tudi mi smo za spremembo, vendar ne takšne, ki niso v korist slovenskega nogometa. Vse boljše igralce so nam pobrale selekcije in Avstrija, kjer jih igra preveč, nekaj jih bo pobrala rekreacija, ja saj potem pa ne bomo rabili več predstavnikov v zveznih ligah. Piramida se je že močno prevela proti zemlji. Potrebno bo poiskati krivce za nastalo situacijo v slovenskem nogometu.

Daniilo Klajnšek

Gasilstvo ima v Dornavi bogato tradicijo, saj so v soboto 23. avgusta proslavili 80. letnico obstoja te humane organizacije. Gasilsko društvo Dornava je bilo ustanovljeno 4. junija leta 1900, ko je imelo 12 rednih članov in edinega častnega člana, takratnega graščaka Gvida Pongraca. Danes ne živi več nobeden od ustanovnih članov.

Zbrani gasilci so v svečanih uniformah proslavili svoj velik jubilej.

Zanimivo je, da so ustanovni člani takoj po ustanovitvi društva pričeli z gradnjo gasilskega doma in ga dokončali še isto leto, torej je tudi gasilski dom letos star 80 let. Častni član takratnega društva, graščak Pongrac je še isto leto kupil novo ročno brizgalno, kar je za takratne čase in razmere bil velik uspeh.

Leta 1936 so dornavski gasilci zgradili ob domu še novi gasilski stolp, kjer so lahko sušili cevi ali pa z njega opazovali, kje gori. Istega

leta so kupili prvo motorno brizgalno Magyrius. Prvo vozilo so dobili leta 1950, čeprav je bilo že staro, so ga prenovili in usposobili za gasilske namene. Občinska gasilska zveza Ptuj je leta 1965 dodelila GD Dornava avtomobil IMV, ki je bil za takratne čase že sodobno opremljen. Toda čas je zahteval še modernejšo opremo, zato so leta 1970 kupili novo mo-

pot. Zato se lahko danes pohvalijo s številnimi dosežki, pa tudi z uspešnimi akcijami gašenja. Pomembno je tudi, da so gasilci tesno povezani z vsemi komponentami družbene samozastite in varnosti na območju KS Dornava, tako, da tvorijo skupaj krepko verigo v okviru našega samoupravnega socialističnega sistema.

Vso zgodovino GD Dornava je na sobotni slovesnosti ob 80. letnem jubileju obudil sedanjí predsednik Franc Petriš in povdaril, da sedanjí uspeh ni plod enega samega človeka ali ožje skupine, ampak plod pridnih rok vseh članov gasilskega društva in ostalih krajanov, zato so na to še bolj ponosni. Svojo nenehno pripravljenost — stopiti v boj z rdečim petelinom, so člani gasilskega društva prikazali v krajši gasilski vaji, v kateri so se dobro izkazali tudi najmlajši pionirji. V slavnostni povorki so s prapori na čelo za tem prikorakali ob slavnostno tribuno pri novem gasilskem domu, kjer je za tem stekla slovesnost.

V imenu krajanov in KS Dornava je gasilec čestital ob jubileju Alojz Valenko, predsednik sveta KS Dornava ter izrazil željo po še tesnejšem sodelovanju. V imenu občinske gasilske zveze Ptuj je dornavskim gasilem govoril tudi Herbert Sorec, predsednik zveze, ki je za tem izročil jubilarantom gasilsko priznanje prve stopnje in jim čestital.

Najzaslužnejši in aktivni gasilci so prejeli priznanja matičnega društva, sobotno slovesnost pa so zaključili z gasilsko zabavo.

M. Ozmeč

SLOVO ČETRTE IZMENE — SLOVO AKCIJE

V petek 22. avgusta je zaključila z delom zadnja — četrta izmena letošnje republiške mladinske delovne akcije Slovenske gorice 80. V tej izmeni je sodelovalo 133 brigadirjev in brigadirjev, ki so bili združeni v treh brigadah: v brigadi Kokrški odred iz Tržiča, brigadi Stane Žagar iz Kranja ter v posebni pionirski delovni brigadi iz OK ZSMS Velenje, v kateri so sodelovali še pionirji iz štirih pobratenih mest in sicer iz Splita, Mostarja, Voždovca in Kragujevca. V brigadi iz Tržiča pa je bila vključena tudi

23. avgusta zaključila z delom tudi celotna republiška MDA Slovenske gorice 80, na kateri se je od 1. junija letos v štirih izmenah izvršilo prek 490 brigadirjev in brigadirjev. Ti so prišli iz 11 občinskih konferenc ZSMS in so bili združeni v 12 mladinskih delovnih brigadah, ki so vsebovale tudi brigadirje iz pobratenih občin drugih jugoslovanskih republik.

V 58 delovnih dneh so na trasi primarnega vodovodnega cevodov v smeri Pacinje—Destrnik in Ptujška gora—Sestrže briga-

trov zemlje tretje kategorije cevovod pa so zasuli in obtežili 5.580 kubičnimi metri zemlje. Vso opravljeno delo se nanasa na 6.100 m izkopanega jarka, zasip v dolžini 2.200 m ter obteževanje cevi v dolžini 3.100 m.

Skupna vrednost opravljenega dela na letošnji akciji je ocenjena na 4.910.000.— din. Og. 4.500.000.— na delovnih urah, 420.000.— na šestih urah delovnih dni, na manj razv. območju.

Posebnost letošnje akcije bila brigada Rdečega križa, ki nosi ime po dr. Ma. Puharju. Ta brigada je sodelovala v drugi izmeni letošnje akcije in je bila razdeljena v tri skupine v skupino socialnih delavk, medicinskih sester in vzgojiteljic. Drugi izmeni je v okviru brigade uspešno deloval otroški vrtec brigadirjev in sicer Polensaku, v Žetah in Vitorcih. Vrtec je obiskovalo skupno 90 otrok.

Kljub razmeroma lepemu vremenu pa je v letošnjem brigadirskem poletju večkrat ponagodež. Tako so v drugi izmeni brigadirji kar 6 delovnih dni tretji izmeni pa tri. Že skoraj izpuščeno pa so brigadirji pridom nadoknadili, saj so delovali v juliju oba državna praznika, razen tega pa še dve soboti nedelji. Svoj uspeh pa so tako povečali, saj so v povprečju presegali normo in plan za odstotkov. Več o letošnji akciji preberite v naslednji številki TEDNIKA.

M. Ozmeč

Preden so se brigadirji poslovili za leto dni so svečano spustili zastavo akcije in tako tudi simbolično zaključili letošnjo brigadirsko poletje v ptujski občini.

skupina brigadirjev iz pobratenege Zaječarja.

Brigade četrte izmene MDA SG 80 so izvajale dela na trasi primarnega vodovodnega cevodov v smeri Ptujška gora — Sestrže. V prvem delu pa je pionirska delovna brigada opravljala dela pri zasipu vodovodnega kanala že položeni cevi v smeri Pacinje—Destrnik.

V 16 delovnih dneh so brigadirji zadnje izmene opravili 2100 m izkopa, 1082 m zasipa in prek 1000 m obteževanja cevi. Za vso to delo so porabili 9.802 učinkovitih delovnih ur. V povprečju so presegali normo na delovni dan za 31 odstotkov. Nič manj niso bili uspešni na področju interesnih dejavnosti, saj so se polnoštevilno vključevali v vse štiri tečaje in politično šolo mladih akcijšev.

Z odhodom brigadirjev zadnje — četrte izmene pa je v soboto

dirji vseh štirih izmen opravili 32.399 učinkovitih delovnih ur. Izkopali so 10.770 kubičnih me-

osebna kronika

RODILE SO:

Terezija Kukovec, Novinci 15 — Ireno, Ana Štuhec, Senik 10 — Sonjo, Zlatka Podgoršek, Nova vas pri Ptuj 77 — dečka, Marija Breč, Moškanjci 63 — Zlatka, Marija Kokot, Hrastovec 21 — Sonjo, Stefanija Weber, Brezovec eo/a — Julijana, Marjana Lah, Kidričevo 10 — Anamarija, Marija Srša, Središče ob Dravi, Sinkova 16 — Ivica, Metka Čemerin, Grabe 32 — Gorana, Marija Petrovič, Trdo-bojci 53 — deklico, Matilda Vidovič, Velika Varnica 101 — deklico, Marica Simonič, Dornava 1/a — Mitja, Vida Kosi, Žerovinci 29 — Aljoša, Branka Vidovič, Dolice 40 — Ivano, Slavica Karneč, Zgornja Bistrica 113 — Rosanda, Helena Husič, Mihalovci 4 — Saša, Angela Šegula, Polenci 40 — deklico, Marija Ilič, Ptuj, Krempljeva 10 — Svetlano, Marija Šimenko, Kicar 25 — Roberta, Neža Skrofič, Kungota 59 — dečka, Majda Verlek, Stojnici 62 — Mitja, Marija Pintarič, Pacinje 15 — deklico, Marija Metličar, Pongrec 5 — deklico, Zdenka Muršec, Vitomarci 30 — dečka, Zinka Jakolič, Grajskičak 75 — dečka, Angela Hronek, Stoperc 64 — deklico, Marija Petek, Slovenja vas 38/a — deklico, Marjana Rižnar, Gajevci 46 — dečka, Marinka Bele, Dobrina 4 — dečka, Marija Lukman, Obrež 113 — deklico, Jožica Vrabčič, Kupčini vrh 1 — dečka.

POROKE:

Janez Jurič, Placar 10 in Neža Arnuš, Placar 10, Franc Slodnjak, Kukava 24 in Zdenka Zemljarič, Dornava 54, Dušan Štumpf, Muretinci 37/a in Julijana Bolkovič, Muretinci 34, Jožef Adam, Kupčini vrh 6 in Darinka Fideršek, Kupčini vrh 29, Miroslav Predikaka, Naraplje 29 in

Elizabeta Kolednik, Bukovec, Stjepan Kralj, Martin na Mur in Marija Hrga, Moškanjci, Stanko Bratušek, Paradiž 3, Danica Kumer, Pristava Ivan Plohl, Dolane 9/a in Eliza Slodnjak, Ljubljana, dentosko naselje blok 1, J. Golob, Slomi 3, in Irena K. Maribor, Mlekarniška 6, Vito Krapež, Ptujška gora 37 in M. Tina Topolovec, Breg 42, Br. Slav Erlač, Breg 54 in M. Muršec, Lovrenc na Dravski polju 85/c, Rajko Kosi, Kidričevo 6 in Marjeta Merc, Zagrebška 62, Stanislav Kapeč, Polensak 20 in Janja Polensak 20, Miroslav K. Stuki, Pivkova 9 in Darja H. Maribor, Betnavska 108, J. Hliš, Zg. Pristava 52/a in Gajser, Zg. Pristava 52/a, V. Fideršek, Majšperk 49 in Teja Rižnar, Sirmec pri Polenci 3, Urban Lorenčič, Grajskičak 24 in Marica Kolaric, K. pri Vurbeku 41, Boris G. Ptuj, Ul. heroja Lacka 3, Darinka Pintar, Ptuj, Persos 2, Marjan Bračič, Ptuj, Jadral 10 in Sonja Grimšič, Ptuj, dranska 10.

UMRLI SO:

Jožef Kmetec, Gorca 58, 1909, umrl 19. 8. 1980, F. Perša, Slavšina 16, roj. 11. umrl 20. 8. 1980, Anton Fe. Ptuj, Volkmerjeva 10, roj. 11. umrl 20. 8. 1980, Ludvik Foršič, Janški vrh 24, roj. 1905, 21. 8. 1980, Jožef Zajšek, Breg roj. 1907, umrl 21. 8. 1980, F. Potrč, Robadje 99, roj. 11. umrl 20. 8. 1980, Janez Kicar 60, roj. 1927, umrl 21. 8. 1980.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in s. sk. dejavnost RADIO-TE. 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, p. predal 99. Ureja uredniški kole. ga sestavljajo vsi novinarji z. direktor in glavni urednik. FRANCLACEN, odgovorni ur. FRANC FIDERSEK, tehnični dnik STEFAN PUŠNIK. Uredn. in uprava Radio-Tednik, t. (062) 771-261 in 771-226. 4. letna naročnina znaša 250 din. za tujino 350 dinarjev. Ziro. SDK Ptuj 52400-603-3102. ska CGP Večer Maribor. Na. lagi zakona o obdavčevanju. vodov in storitev v prometu. DNK uvrščen med proizvo. katere se ne plačuje temeljni. od prometa proizvodov.

MLADI TRAKTORISTI

Samo na zorani zemlji, ki je tudi sicer dobro pripravljena lahko kulturne rastline uspevajo tako, da pridelovalci dobe maksimalne donose. Oranje je delovni poseg, katerega cilj in naloga je, da orani sloj zemlje prevrne in zdobi. S tem se izboljšajo fizikalne, kemijske in biološke lastnosti zemlje. Prav tako pa oranje uničuje plevelne rastline in zmanjšuje možnosti rastlinskih škodljivcev in boleznim. Dober orač tudi ve, da je izbira časa oranja pomemben dejavnik v procesu pridelovanja kmetijskih rastlin. Saj z oranjem zlasti v vlažnih pogojih lahko pokvarimo tudi tisto, kar smo dosegli z večletnim dobrim delom na njivi. In če želimo takšno zemljišče vrniti v prejšnje stanje, je potrebno prizadevati si tudi tri in več let. Ker je zemlja proizvodni faktor, ki je v deficitu je potrebno z njo ravnati pazljivo in racionalno. Prizadevanja, da bi tem zahtevam zavestno zadovoljili, so seveda bolj prisotna med nami.

Eno teh je prav gotovo vsakoletno srečanje traktoristov in pa seveda priprave nanj.

Za letošnje tekmovalno srečanje traktoristov iz Podravja, katerega pripravo je prevzela Slovenska

Marta Munda: „Na kmečkih igrah v Vranskem smo Ormožani presenetili s specialitetami in dosegli tretje mesto. Tekmovanje traktoristov pa je za nas nova preizkušnja, ko je treba osvežiti znanje pridobljeno v šoli in ob delu.“

Bistrica so se mladi združniki iz ormoške občine pripravljali predvsem ob svojem vsakodnevnem delu. Rezanje brazde za ormoške barve so zaupali kmetovalkam:

Marti Munda in Otiliji Kolarič ter Cirilu Ozmeču, Dragu Marčecu, in Miranu Janežiču med mladimi združniki.

Ker so v letošnjem letu mladi združniki v svojih aktivih dokaj delovni, tudi rezultati niso izostali.

Vsaka akcija, srečanje, tekmovanje... prispeva k obogatitvi z novo izkušnjo, da zadovoljstvo in polet v novo.

FIM

Jutri otvoritev vrtca v Ptuj

Kljub velikim težavam, ki jih imajo samoupravne interesne skupnosti na področju investiranja v nove objekte, je skupnosti otroškega varstva uspelo, da pred začetkom septembra predajo svojemu namenu kar dva vrtca. V sklopu prireditev ob minulem občinskem prazniku smo v krajevni skupnosti Heroja Lacka v Rogoznici, dobili v neposredni bližini doma Slovenskogoriške čete novi montažni vrtec v katerega se bo kmalu vselilo 84 otrok v starosti od drugega do sedmega leta in deset članov te delovne enote za opravljanje pedagoških, varstvenih in drugih tehničnih opravil.

Že ta petek, to je jutri, pa ptujška vzgojnovarstvena organizacija razširja svoje zmogljivosti še za 96 otrok starejših skupin. S tem pa uresničuje tudi zamisel o zaključenem kompleksu Med vrti v Ptuj, ki se z adaptacijo zgornjih prostorov prejšnje kovinarske šole lepo vključuje v že zgrajeni vrtec za 200 otrok, ki smo ga odprli pred nekaj leti. Žal še ni možnosti, da bi lahko za potrebe otroškega varstva pridobili tudi spodnje prostore te šole, ki bi jih ravno tako preuredili v vrtec. Ta načrt bo lahko uresničen z dograditvijo srednješolskega centra in dokončno preselitvijo kovinarjev, ki sedaj te prostore še uporabljajo za nekatera manjša dela pri praktičnem pouku.

Za usposobitev novega vrtca v kovinarski šoli je skupnost otroškega varstva uporabila nekaj več kot dva milijona dinarjev, ker je bilo potrebno v celoti zamenjati centralno ogrevanje in preurediti sanitarne prostore. Otvoritev vrtca v kovinarski šoli pomeni velik prispevek k tako perečem reševanju varstva predšolskih otrok, kot ga v Ptuj se vedno občutimo, pomeni pa tudi pridobitev lepih in svetlih prostorov v katerih se bodo vzgojiteljice in otroci gotovo dobro počutili.

mš

VSE KAR POTREBUJETE ZA VAŠEGA ŠOLARJA

- fantovske in dekliške hlače — kavbojke
- vetrovke
- jopice, puloverje
- perilo

- srajce, bluzice
- nogavice in dokolenke
- telovadne hlače, dresi, trenirke
- šolske torbice

prodajalne: DOM, BISERKA, ZVEZDA, TEKSTILNA HIŠA MERKUR, JASMIN

emona

ptuj

merkur

